

UTVECKLINGSERBJUDANDE UGANDA

Innehållsförteckning

Sammanfattning	4
1. Inledning	6
2. Utvecklingsdynamik	7
2.1. Ugandas prioriteringar för utveckling	7
2.2. Sidas landanalys	8
Ugandas samhälle och utvecklingslandskap	8
Progressiv flyktingpolitik men en ansträngd humanitär situation	9
Ugandas utvecklingsutmaningar	9
2.3. Regional dynamik	15
3. Förändringsaktörer och utvecklingsfinansiering	15
3.1. Förändringsaktörer.....	15
3.2. Utvecklingsfinansiering och den privata sektorns roll.....	16
3.3. Biståndslandskapet	17
4. Svensk närvaro och mervärde	18
5. Mål för svenskt utvecklingssamarbete i Uganda	19
6. Sidas utvecklingserbjudande	21
6.1. Prioriterade områden och förväntade resultat	21
Prioriterat område 1: Hållbar förvaltning av naturresurser och ökad motståndskraft mot kriser och katastrofer	21
Prioriterat område 2: Stärkt demokratisk samhällsstyrning med institutioner som säkerställer rättsstatens principer och efterlevnaden av de mänskliga rättigheterna	23
Prioriterat område 3: Stärkta förutsättningar för produktiv sysselsättning och hållbar handel	24
Prioriterat område 4: Utveckling av humankapital med fokus på hälsa	25

Prioriterat område 5: Förbättrad jämställdhet inom de ekonomiska, politiska och sociala sfärerna	26
6.2. Prioriterade dialogfrågor	27
6.3. Val av partners	27
6.4. Resultatuppföljning och lärande	28
6.5. Viktiga partnerskap och resultatnarrativ	28
Bilaga 1 – Strategier och prioriterade områden i Uganda.....	0
Bilaga 2 – Risk och riskhantering	0
Källhänvisningar	2

UTVECKLINGSERBJUDANDEN TAR ETT HELHETSGREPP PÅ
OPERATIONALISERINGEN OCH GENOMFÖRANDET AV SIDAS FÖRORDNINGS- OCH
STRATEGISTYRDA VERKSAMHET I ETT LAND, I EN REGION OCH PÅ TEMATISK
GLOBAL NIVÅ. DETTA FÖR ATT STÄRKA SYNERGIER MELLAN STRATEGIER OCH
PRIORITERADE TEMATISKA OMRÅDEN FÖR ATT OMHÄNDERTA REGERINGENS
REFORMAGENDA "BISTÅND FÖR EN NY ERA (DECEMBER 2023)".

UTVECKLINGSERBJUDANDEN FÖRTYDLIGAR DEN OPERATIVA ASPEKTEN AV
SIDAS GENOMFÖRANDE AV SVENSKA REGERINGENS POLITIK FÖR
SAMARBETSPARTNERS OCH INVESTERARE I ENLIGHET MED SIDAS
VERKSAMHETSSTRATEGI (2024 – 2026).

Sammanfattning

Sidas utvecklingserbjudande för Uganda beskriver myndighetens strategiska prioriteringar i landet för kommande år utifrån regeringens styrning. Kärnan i styrningen utgörs av *Sveriges strategi för utvecklingssamarbete med Uganda 2025–2029*, vilken kompletteras av andra svenska strategier – tematiska och globala samt regionala som i olika omfattning bidrar till utvecklingen i Uganda. Som bas för erbjudandet ligger en gedigen analys av Ugandas utvecklingsdynamik, samt landets egna prioriteringar. Centralt är även Sveriges närvaro och det svenska mervärdet i Uganda – från civilsamhället, akademien och myndigheter till privata sektorn och dess representanter.

Uganda har en tydlig ambition att uppnå status som ett medelinkomstland, ett mål som bedöms vara inom räckhåll inom det kommande decenniet. Sida har i sin multidimensionella fattigdomsanalys identifierat de viktigaste utvecklingsutmaningarna för Uganda, vilka ligger väl i linje med de utmaningar och prioriteringar som Ugandas regering, FN, Världsbanken och EU identifierat: sårbarhet för kriser och katastrofer; styrning, demokratiska processer och ansvarsutkrävande; humankapital; infrastruktur; samt ekonomisk politik och tillväxtklimat. För att nå en mer hållbar och inkluderande ekonomi krävs ökad transparens, effektiv resursanvändning och ett stärkt ansvarsutkrävande inom den offentliga förvaltningen – något som försvåras av utbredd korruption och bristande budgetdisciplin.

Uganda har den största flyktingbefolkningen i Afrika, med över 1,8 miljoner flyktingar, främst från de konfliktdrabbade grannländerna Sydsudan och DR Kongo.¹ Under de senaste åren, särskilt mellan 2016 och 2022, har inflödet stundtals överstigit 200 000 flyktingar per år. Flyktingarna tas emot i ett generöst och inkluderande system där de tilldelas mark, ges rätt att röra sig fritt och får tillgång till grundläggande tjänster, sida vid sida med värdsamhällena. I en regional jämförelse är flyktingars rättigheter omfattande. Samtidigt ges flyktingar i regel inte ugandiskt medborgarskap, vilket innebär att deras rättsliga status förblir osäker på längre sikt.

Uganda befinner sig i en fas av förändring, understödd av stark BNP-tillväxt med stor potential för social och ekonomisk utveckling. Det ger goda möjligheter för att minska fattigdomen och skapa en mer rättvis fördelning av resurser. Viktiga framsteg har gjorts, men stora utmaningar kvarstår, särskilt när det gäller att säkerställa hållbarhet och öka effektiviteten i de pågående reformerna. Sida avser att bygga vidare på dessa framsteg för att bidra till och påskynda utvecklingen mot ett mer hållbart och inkluderande Uganda. Mot bakgrund av ovan kommer Sida att prioritera fem områden under strategiperioden.

- Hållbar förvaltning av naturresurser och ökad motståndskraft mot kriser och katastrofer

Sida avser att fokusera på förvaltning av naturresurser som kan bidra till ekonomisk tillväxt och förbättrade levnadsvillkor för Ugandas fattiga befolkning, samtidigt som ekosystemen stärks. Särskilt viktiga är satsningar på hållbara energilösningar. Sida kommer även att bidra till att förbättra samhällets beredskap och förmåga att hantera kriser och katastrofer, med fokus på klimatrelaterade och hälsomässiga risker.

- Stärkt demokratisk samhällsstyrning med institutioner som säkerställer rättsstatens principer och efterlevnaden av de mänskliga rättigheterna

Sida avser att fokusera på åtgärder för att bekämpa korruption, stärka transparens samt öka tillgången till information, genom stöd till digitalisering, oberoende medier samt insatser som främjar medborgerligt och politiskt deltagande. Vidare avser Sida att stärka förutsättningarna för politisk pluralism och fria val. För att skydda och stärka de mänskliga rättigheterna planeras även riktat stöd till

utsatta och marginaliserade grupper, bland annat genom ökad kunskap om rättigheter, stärkta rättsliga ramverk och förbättrad tillgång till rättvisa.

- Stärkta förutsättningar för produktiv sysselsättning och hållbar handel

Sida avser att bidra till stärkt produktivitet, utveckling av värdekedjor, förbättrat marknadstillträde och främjande av innovation. Insatserna ska gynna små och medelstora företag (SMEs), särskilt inom sektorer med hög sysselsättningspotential. Fokus ligger på tillgång till finansiering, digitalisering, formalisering, grön omställning, hållbara energilösningar samt yrkesutbildning för kvinnor, unga och flyktingar. Värdekedjor inom transport, skogsbruk, digitalisering och mejeri ska analyseras för att stärka synergier mellan bistånd och främjande, med möjlig involvering av svenska aktörer.

- Utveckling av humankapital med fokus på hälsa

Sida avser att bidra till bättre tillgång till hälso- och sjukvård samt information av god kvalitet. Särskilt fokus ligger på mödra-, barn- och ungdomshälsa samt sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter (SRHR). Arbetet omfattar även insatser inom vatten, sanitet och hygien, samt kapacitetsstärkande åtgärder inom den sociala sektorn – inklusive utbildning, kunskapsspridning och opinionsbildning. Sida kommer också att stödja peer-to-peer-samarbeten och lokala initiativ som stärker individers egenmakt, engagemang och möjlighet att påverka sin hälsa och livssituation.

- Förbättrad jämställdhet inom de ekonomiska, politiska och sociala sfärerna

Sida avser att bidra till att stärka kvinnors ekonomiska egenmakt, rättigheter och meningsfulla deltagande i samhället, samt till att förebygga könsrelaterat våld och främja SRHR. Särskilt fokus ska ligga på att motverka diskriminerande normer, sedvänjor och traditioner, samt att öka kvinnors representation och inflytande på alla nivåer. Stöd ska ges till digitalisering som en möjliggörare för att ge kvinnor ökad tillgång till marknader, juridiskt och socialt stöd, information, utbildning.

Sida kommer att samarbeta med ett brett spektrum av aktörer, inklusive civilsamhällesorganisationer, multilaterala organisationer, akademi, media och privat sektor. Att samarbeta med partners med lokal förankring och expertis inom relevanta områden är avgörande för hållbara resultat. Sida ska i ökad utsträckning ta tillvara den svenska resursbasens och Team Swedens samlade innovationskraft, kunskap och kapital. Genom att öppna för innovativa finansieringslösningar och nya former av partnerskap kan synergier stärkas, särskilt i gränslandet mellan handel och utvecklingssamarbete. Stärkt samarbete inom Team Europe är prioriterat.

Sida kommer att använda en kombination av finansieringsinstrument för att uppnå önskad utvecklingseffekt. Bidrag kommer fortsatt vara centralt, särskilt inom hälsoområdet, mänskliga rättigheter och jämställdhet. För att mobilisera privat kapital och främja innovation kommer Sida också att använda resultatbaserad finansiering, garantier, utlysningssonder och offentlig-privat samverkan för utveckling (PPDP). Instrumenten ska bidra till ökad tillgång till finansiering, särskilt för små och medelstora företag, främja gröna investeringar, möjliggöra test av nya affärsmodeller och förbättra villkor för investeringar inom bland annat energi, handel och jordbruk.

1. Inledning

Sidas utvecklingserbjudande innehåller myndighetens strategiska prioriteringar i landet för kommande år utifrån regeringens styrning. Kärnan i styrningen utgörs av *Sveriges strategi för utvecklingssamarbete med Uganda 2025–2029*, vilken kompletteras av andra svenska strategier – tematiska och globala, samt regionala – som i olika omfattning bidrar till utvecklingen i Uganda. Som bas för erbjudandet ligger en gedigen analys av Ugandas utvecklingsdynamik, samt landets egna prioriteringar. Centralt är även Sveriges närvaro och det svenska mervärdet i Uganda – från civilsamhället, akademien och myndigheter till privata sektorn och dess representanter.

I utvecklingserbjudandet framgår även vilken typ av partnerorganisationer som Sida planerar att samarbeta med, samt vilka finansieringsformer som kan komma att användas. Dessutom lyfts möjligheter till ökad samverkan med andra aktörer – i synnerhet Team Sweden – för att stärka det svenska genomslaget i landet. Särskilda möjligheter till stärkta synergier lyfts fram: med andra strategier på Sida, med den bredare svenska resursbasen, samt mellan utvecklingssamarbetet, handel och främjande.

I framtagandet av utvecklingserbjudandet har Sida utgått ifrån sin expertis och långa erfarenhet av att arbeta i Uganda. Utgångspunkten har varit den multidimensionella fattigdomsanalys (MDPA) som Sida årligen uppdaterar. Analysen är kontextspecifik för Uganda och tas fram med stöd i forskning, statistik och dialog med relevanta aktörer. Syftet är att fördjupa förståelsen för fattigdomens orsaker och konsekvenser, för att kunna utforma mer effektiva och hållbara utvecklingsinsatser.

Figur 1: Karta över Uganda
Landet gränsar till DR Kongo, Kenya, Rwanda, Sydsudan och Tanzania.

2. Utvecklingsdynamik

2.1. Ugandas prioriteringar för utveckling

Vision 2040 är den ugandiska regeringens långsiktiga vision för landets utveckling. Till detta kommer nationella utvecklingsplaner (NDP) som implementeras i femårsperioder för att bidra till visionens mål. Nuvarande nationella utvecklingsplan (NDPIV 2025–2030) är Ugandas fjärde och syftar till att uppnå betydande ekonomisk tillväxt och hållbar utveckling, med bland annat högre inkomster för hushållen, och ökad sysselsättning för att främja en hållbar socioekonomisk transformation. Planen innefattar ambitioner om att dubblera Ugandas BNP inom fem år och förbättrade förutsättningar för att uppnå en tiofaldig tillväxt inom 15 år.

De fem övergripande målen för NDPIV är: 1) stärkt produktivitet och värdeförädling inom nyckelsektorer, 2) utveckling av humankapital, 3) stöd till den privata sektorn för ökad tillväxt och jobbskapande, 4) investeringar i infrastruktur, och 5) förbättrad samhällsstyrning och säkerhet.

Utöver NDPIV finns det ämnesspecifika strategier inom bland annat jordbruk och livsmedelssäkerhet, utbildning, hälsovård, energi, infrastruktur, industriell tillväxt och klimatförändringar.

Uganda samarbetar med en rad aktörer, inklusive internationella utvecklingspartners, regionala organisationer, privata sektorn och civilsamhället, för att säkerställa att utvecklingsmålen genomförs effektivt och att landet rör sig mot en hållbar och inkluderande tillväxt.

Uganda har undertecknat flera internationella åtaganden som stödjer landets strategiska utvecklingsmål. Bland dessa finns *Agenda 2030 för hållbar utveckling*. Uganda har också förbundit sig att uppfylla målen i *Parisavtalet*², där landet åtar sig att bekämpa klimatförändringar och minska sina växthusgasutsläpp.³ Vidare har Uganda åtagit sig att stärka sitt sociala trygghetssystem genom att implementera *ILO-konventioner* som säkerställer att social trygghet når de mest utsatta grupperna i samhället.⁴ Detta är en viktig del av landets strategi för minskad fattigdom och förbättrad levnadsstandard. Uganda är även en aktiv deltagare i den *Afrikanska unionens Agenda 2063*, som syftar till att främja hållbar utveckling, minska fattigdom och stärka Afrikas ekonomiska och sociala integration. Utöver detta har Uganda ratificerat flera FN-konventioner om mänskliga rättigheter samt är part i konventionen om biologisk mångfald och FN:s ramkonvention om klimatförändringar.

Uganda bedöms de senaste åren ha gjort framsteg inom vissa områden, såsom inom mödra- och barnhälsa⁵ samt ökad användning av mobil teknologi och digitala betallösningar⁶, men korruption, brist på resurser, kapacitet och inom vissa områden brist på politisk vilja, har försvårat implementeringen av både nationella och internationella åtaganden. Uganda är starkt beroende av bistånd och externa lån för att finansiera sektorer såsom utbildning, hälsa och infrastruktur. Det finns en uttalad ambition att förändra detta, och sedan 2022 har Uganda en beslutad finansieringsstrategi (PFIS - Public Finance Investment Strategy⁷) för finansiering av den nationella utvecklingsplanen. Uganda har också ambitionen att stärka samhällsstyrningen, med fokus på digitalisering för ökad transparens och ansvarstagande. Framöver satsar Uganda även på att öka skatteintäkterna och stärka den inhemska ekonomin, genom att utveckla både fysiska investeringar och finansiella marknader. Målet är att skapa bättre förutsättningar för privat sektor att bidra till den socioekonomiska utvecklingen. Även ökade utländska direktinvesteringar och remitteringar ses som viktiga för att stärka landets ekonomiska tillväxt.

Trots Ugandas ansträngningar att öka investeringarna förblir den långsiktiga finansieringen osäker, i synnerhet med ett kraftigt minskande bistånd till landet. Sverige kan här vara en viktig aktör för att stödja Uganda i sina utvecklingssträvanden.

2.2. Sidas landanalys

Ugandas samhälle och utvecklingslandskap

Uganda är beläget vid Victoriasjön och gränsar till Sydsudan, Kenya, Tanzania, Rwanda och Demokratiska republiken Kongo (DRK). Regionen präglas av en rikedom av naturresurser, men också av återkommande konflikter.

President Yoweri Museveni har styrt landet sedan 1986, vilket gör honom till en av Afrikas längst sittande ledare. Det politiska systemet är formellt ett flerpartisystem, men oppositionen har begränsat utrymme och civilsamhällets handlingsutrymme har minskat de senaste åren.⁸

Befolkningen uppgår till över 45 miljoner (2024) och är mycket ung – hälften är under 18 år.⁹ Uganda är etniskt mångfacetterat med över 50 erkända folkgrupper, varav baganda, basoga, banyankole och bakiga är de största.¹⁰ I och med 1995 års konstitution återinfördes de traditionella kungadömena, vilka många av dessa grupper identifierar sig med. Kungadömena spelar en central roll i Ugandas sociala och kulturella liv. Trots att de saknar formell politisk makt, har de ofta ett betydande inflytande på lokal nivå – och i vissa fall även i politiska sammanhang.

Kristendomen är den största religionen, men det finns även en betydande muslimsk minoritet, särskilt i städer och i de östra delarna av landet. Relationen mellan olika religiösa grupper är i stort sett stabil.¹¹

Uganda befinner sig i en förändringsfas, understödd av en stark BNP-tillväxt på 6 procent (2024)¹², med stor potential för social och ekonomisk utveckling. Det skapar goda möjligheter för fattigdomsminskning, investeringar i social utveckling och stärkta statsfinanser. Samtidigt är handelsbalansen¹³ negativ och skatteintäkterna som andel av BNP fortsatt låga, vilket begränsar statens förmåga att finansiera

offentliga tjänster och investeringar i välfärd. Ugandas offentliga skuldnivå bedöms som hållbar, med en skuldkvot på cirka 48 procent av BNP (2024). Samtidigt bedömer Internationella valutafonden (IMF) att riskerna har ökat givet landets snäva finanspolitiska handlingsutrymme. För att säkerställa långsiktig hållbarhet betonas behovet av stärkt inhemsk resursmobilisering, förbättrad budgetstyrning och effektivare kassahantering. I nuläget har IMF inget aktivt finansieringsprogram i Uganda.¹⁴ Internationellt utvecklingsbistånd spelar fortsatt en viktig roll och motsvarade 4,7 procent av BNI år 2022¹⁵. Den kommande stängningen av USAID omformar Ugandas biståndslandskap och kommer att påverka denna siffra framåt.

BNP-tillväxt (2024): 6 procent
Handelsbalansunderskott (dec 2024): 540 MUSD
ODI % av BNI (2022): 4,6 %
Skatteintäkter som del av BNP (2022/23): 12,5 %
Sysselsättningsgrad (2023): 79 %

Fattighetsnivå: 41,2 %
Multidimensionellt fattighetsindex: 52,8 %
Gini-koefficient: 42,7

Landet kännetecknas av ett starkt entreprenörsdriv och en sysselsättningsgrad på 79 procent. Samtidigt sker en stor del av sysselsättningen inom informella sektorer och småskaligt jordbruk, vilket ofta innebär låg produktivitet och begränsad ekonomisk trygghet. Fattigheten i Uganda är utbredd – 41,2 procent av befolkningen lever under den internationella fattighetsgränsen.¹⁶ Ojämligheten i landet

är påtaglig: med en Gini-koefficient på 42,7¹⁷ ligger Uganda över det globala genomsnittet (cirka 38) och i nivå med flera andra låginkomstländer i Afrika söder om Sahara. Det innebär att inkomsterna är ojämnt fördelade och att en relativt liten andel av befolkningen står för en stor del av de totala inkomsterna i landet. De fattigaste regionerna i norra och östra Uganda, inklusive West Nile och Karamoja, är särskilt

Hög sårbarhet för kriser och katastrofer

Uganda har i grunden mycket goda klimat- och naturresursmässiga förutsättningar för en hållbar utveckling, men är också mycket sårbart för kriser och katastrofer, där klimatförändringar förvärrar situationen genom extrema väderförhållanden som torka, översvämningar och förändrade regnmönster. Mellan 1980 och 2020 har Uganda i genomsnitt varje år drabbats av 39 epidemier, 30 översvämningar, 9 jordskred, 7 perioder av torka, och 5 jordbävningar. Varje år under samma period uppskattas omkring 1 miljon människor i Uganda vara direkt påverkade av klimatförändringarna och de naturkatastrofer som detta har lett till.²⁰ Den stora och växande flyktningbefolkningen innebär dessutom ytterligare påfrestningar på redan ansträngda samhällsresurser.

Uganda har den högsta densiteten av bergsgorillor i världen och stora områden skyddad natur, men landets biologiska mångfald hotas av avskogning, klimatförändringar och mänsklig påverkan.

WWF

För att minska fattigdom, skydda samhällen och främja hållbar utveckling betonar NDPIV vikten av att stärka landets motståndskraft, genom att kombinera ekonomiska, sociala och miljömässiga åtgärder på både lokal och nationell nivå. Uganda har också en av världens mest progressiva flyktinglagstiftningar, som ger flyktingar rätt till arbete, fri rörlighet och tillgång till offentliga tjänster. Trots detta kvarstår stora utmaningar i att säkerställa likvärdig tillgång till resurser och långsiktiga möjligheter till egen försörjning.

En central del i detta arbete är investeringar i klimatanpassade jordbrukstekniker, hållbar förvaltning av naturresurser och stärkta hälso- och sjukvårdssystem. Småskaliga bönder, som utgör en viktig del av livsmedelsproduktionen, gynnas av ekosystembaserade lösningar såsom hållbar markanvändning och skogsplantering, vilket både stärker deras försörjning och minskar effekterna av klimatförändringar.

Uganda har en relativt god förmåga att hantera epidemier, och har god erfarenhet av att hantera utbrott av exempelvis Ebola och andra sjukdomar. I en så utsatt miljö kvarstår dock utmaningar, särskilt på landsbygden där begränsade resurser och svag infrastruktur försvårar hanteringen av större hälsokriser.²¹ Samtidigt ökar den snabbt växande befolkningen trycket på sjukvården.

För att öka befolkningens motståndskraft är utbyggda sociala skyddsnät och ekonomiska möjligheter avgörande. Tillgång till sparande, finansiering och ekonomisk diversifiering kan hjälpa hushåll att bygga stabilitet och skydda sig mot externa chocker. Uganda inledde 2015 arbetet med att bygga upp ett nationellt system för social trygghet, vilket lett fram till en strategi för social trygghet för åren 2024–2029²². Trots detta omfattas endast 3,1 procent av befolkningen av någon form av socialt skydd – en nivå som ligger långt under det afrikanska genomsnittet på 19,1 procent.²³ Genom att investera i robusta socialförsäkringssystem och utvidga befintliga program kan Uganda bättre hantera framtida kriser och stärka sin långsiktiga resiliens.

Bristande styrning, demokratiska processer och begränsat ansvarsutkrävande

Transparens, rättssäkerhet och medborgarnas delaktighet är centrala byggstenar för Ugandas framtida tillväxt och välfärd. Ett starkare institutionellt ramverk och ett oberoende rättssystem behövs för att främja ansvarstagande och upprätta tillit till offentliga institutioner. Genom att ta tillvara på tidigare framsteg kan Uganda skapa en mer demokratisk, stabil och hållbar utveckling.

Modernisering av de offentliga institutionerna är en central del av Ugandas nationella utvecklingsplan. Där betonas behovet av en mer effektiv offentlig sektor samt att stärka kapaciteten inom förvaltningen. Decentralisering lyfts fram som ett viktigt verktyg för att föra beslutsfattande närmare medborgarna och

förbättra lokal service. Lokala myndigheter ska stärkas genom ökade resurser, stöd till utvecklingsprogram och ökat medborgardeltagande. Trots detta kvarstår utmaningar, med begränsade resurser och ojäm finansiäring. Ugandas civilsamhälle är livskraftigt och röststarkt, även om dess handlingsutrymme har minskat de senaste åren. Ett starkt och oberoende civilsamhälle är avgörande för att säkra insyn, ansvarsutkrävande och ett brett medborgardeltagande i beslutsprocesser.

Uganda rankas på plats 140 av 180 länder i *Corruption Perceptions Index 2024*²⁴; korruptionen försvagar demokratin genom att underminera medborgarnas förtroende för offentliga institutioner och försvåra ansvarsutkrävande från makthavare. Den utgör också ett allvarligt utvecklingshinder genom att resurser felriktas, samhällstjänster försämrats och ekonomisk tillväxt bromsas. Digitalisering av myndighetstjänster och ökad internetåtkomst kan bidra till ökad transparens och bättre insyn i beslutsprocesser, vilket i sin tur kan stärka medborgarnas möjligheter att utkräva ansvar. Uganda har fortsatt digitalisering som hög prioritet och under senare år har det skett en stabil ökning av registrerade internetanvändare, även om stort arbete kvarstår.²⁵

43 % av Ugandas befolkning hade tillgång till internet år 2023 vilket bland annat påverkar möjligheten till transparens och deltagande.

Reformer pågår för att minska korruption inom rättssektorn samt modernisera rättsväsendet. Genom ökade resurser till domstolar och satsningar på att öka rättssäkerheten i domstolsprocesser kan förutsättningar skapas för att säkerställa att alla medborgare, oavsett socioekonomisk bakgrund, har tillgång till en rättvis rättskipning²⁶.

Ugandas regering har ratificerat flera centrala internationella konventioner om mänskliga rättigheter, däribland konventionerna om medborgerliga och politiska rättigheter (ICCPR). Dessa åtaganden är förankrade i Ugandas konstitution, som garanterar ett principiellt skydd för mänskliga rättigheter. Bedömningen är dock att det finns betydande utmaningar i genomförandet och efterlevnaden av dessa principer. Ett exempel är den lag som regering antog 2023 som förbjuder homosexualitet²⁷.

Genom att stärka efterlevnaden av mänskliga rättigheter, såsom yttrandefrihet och demokrati, kan medborgare, media och organisationer aktivt delta i samhällsdebatten och bidra till konstruktiva lösningar.

Bristar i humankapital

Ett starkt humankapital är avgörande för en hållbar ekonomisk tillväxt och social utveckling. Ugandas regering har identifierat humankapitalutveckling som en central prioritet i landets nuvarande utvecklingsplan, liksom i tidigare planer. Ugandas offentliga utgifter för sociala tjänster – inklusive utbildning och hälsovård – är mycket låga, även i jämförelse med andra länder i regionen. Sektorerna är till stor del beroende av utländsk finansiering, och fortsatt underfinansierade²⁸. Ökade investeringar i utbildning och hälsa, kombinerat med sociala reformer och digital innovation, kan ge fler människor möjlighet att bidra till samhället och förbättra sina framtidsutsikter.

Uganda har en av världens yngsta befolkningar med en medianålder på 16,7 år. Över 75 % är under 30 år. Detta utgör både en utmaning och en potential för framtida tillväxt, om unga ges tillgång till utbildning, jobb och möjligheter att starta företag.

Statista, 2025

Genom investeringar i utbildning och hälsa kan Uganda stärka sin arbetskraft, minska fattigdomen och skapa bättre framtidsmöjligheter för befolkningen. Viktiga framsteg har gjorts, bland annat inom utbildningssektorn där avgiftsfri grundskole- och gymnasieutbildning infördes år 1997 respektive 2007. Detta har lett till en betydande ökning av antalet elever i skolan²⁹. Samtidigt har expansionen medfört utmaningar såsom överfulla klassrum, brist på kvalificerade lärare och otillräckliga resurser, vilket har

påverkat utbildningens kvalitet. Särskilt märkbart är detta på landsbygden³⁰. Enligt Human Capital Index (HCI) kommer ett ugandiskt barn som föds idag bara nyttja 39 procent av sin produktiva potential under sin livstid. Främsta orsaken till detta är dåliga utbildningsresultat; ett genomsnittligt barn i Uganda slutför 6,8 år i skola, men när det justeras för inlärningskvalitet faller det till 4,3 år³¹.

Inom hälsosektorn har satsningar gjorts för att bygga ut sjukvårdsinrättningar och förbättra mödra- och barnhälsovård, ofta med stöd från givare. Mödradödligheten har minskat från 757 dödsfall per 100 000 födselar år 1985, till 284 år 2020.³² Dock behövs fortsatta investeringar, särskilt för att förbättra tillgång till sjukvård på landsbygden samt till sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter (SRHR), och för att förbättra livsvillkoren för kvinnor och barn. Respekten, acceptansen och tillgången till SRHR är allmänt sett låg. Genom att öka antalet utbildade sjukvårdspersonal och förbättra fördelningen av medicinska resurser kan hälsosektorn stärkas ytterligare.

Begränsad och bristfällig infrastruktur

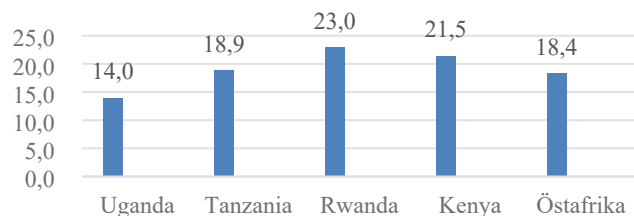
En välfungerande infrastruktur är en grundförutsättning för både ekonomisk tillväxt och social utveckling. I länder med ekonomiska utmaningar, som Uganda, kan investeringar i transport, energi, vattenförsörjning och digitala nätverk skapa nya möjligheter, minska fattigdom och förbättra levnadsvillkor. Uganda betraktar därför infrastrukturutveckling som en nyckel till hållbar tillväxt – något

som tydligt lyfts fram i Ugandas utvecklingsplan, där modernisering och utbyggnad står i fokus.

Under senare år har Uganda satsat på att bredda sin energibas och öka kapaciteten, bland annat genom nya vattenkraftverk.³³ Samtidigt arbetar Uganda för att stärka den regionala handeln genom initiativ inom tullharmonisering och gränsöverskridande infrastruktur. Exempelvis planeras en elektrisk järnväg mot Kenya för att förbättra tillgången till hamnar vid Indiska oceanen³⁴.

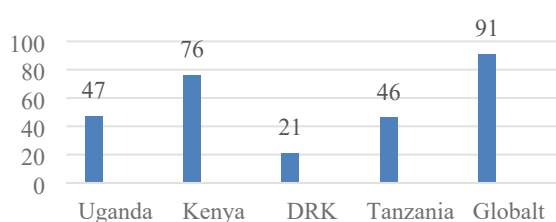
Figur 3.

Offentliga utgifter för sociala sektorer som % av statsbudgeten 2024/2025 (UNICEF)

Figur 4.

**Tillgång till elektricitet %, 2022
(Tracking SDG7)**

Genom att bygga vidare på dessa satsningar finns stora möjligheter att skapa en mer inkluderande och hållbar utveckling. Investeringar i modern transportinfrastruktur kan effektivisera logistikflöden och ge landsbygdsbefolkningen bättre tillgång till marknader. Samtidigt kan en utbyggnad av elnätet och en ökad satsning på förnybar energi, såsom sol- och vattenkraft, bidra till att höja produktiviteten och driva innovation. Enligt Internationella energioorganisationen (IEA) hade cirka 47 procent av Ugandas befolkning tillgång till elektricitet år 2023.³⁵ Skillnaderna mellan stad och landsbygd är dock stora – över 72 procent i urbana områden, men endast 36 procent på landsbygden³⁶.

Även den digitala utvecklingen spelar en viktig roll. Med en genomsnittlig årlig tillväxttakt på 25 procent sedan 2020 har smartphones blivit betydligt mer tillgängliga för Ugandas befolkning. På bara fyra år har antalet smartphones i användning ökat från 7,6 miljoner till 15 miljoner.³⁷ Genom att ytterligare expandera mobila betalningslösningar och digitala kreditsystem kan fler småföretagare få tillgång till kapital och delta i den formella ekonomin. För att säkerställa att infrastruktursatsningarna får långsiktigt genomslag krävs också starka institutioner och ökad transparens.

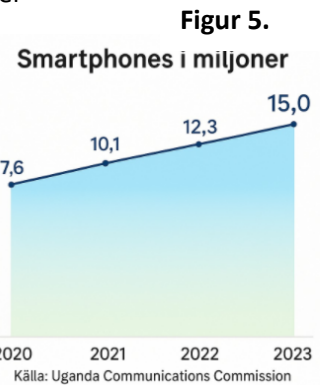
Utmanande ekonomisk politik och bristande tillväxtklimat

Uganda har ett strategiskt utgångsläge för att påskynda sin ekonomiska utveckling och främja en mer inkluderande tillväxt. Ugandas nationella utvecklingsplan pekar ut en tydlig riktning med prioriterade insatser för att driva industriell omvandling, skapa sysselsättning, stärka humankapitalet samt förbättra styrning och effektivitet inom offentlig förvaltning. Tillsammans utgör dessa mål en strategisk plattform för att bredda ekonomin och stärka landets förmåga till självförsörjning.

Med en tydlig reformagenda, en växande entreprenörsanda och en stark vilja att förbättra levnadsvillkoren för hela befolkningen har Uganda goda möjligheter att vända strukturella utmaningar till framtidsmöjligheter. Genom att bygga vidare på det som redan finns – och stärka de institutioner som bär utvecklingen – kan landet ta viktiga steg mot en mer jämlik, motståndskraftig och hållbar ekonomi. Landets unga befolkning, rikedomar i form av naturresurser och växande inhemska marknader ger ytterligare möjligheter att öka skattebasen och attrahera investeringar.

Trots reforminsatser är skatteintäkterna låga i förhållande till BNP, 12,5 procent under 2022 (vilket är under det afrikanska genomsnittet)³⁸, och ett ineffektivt skattesystem gör det svårt att bredda basen. Samtidigt har den växande skuldsättningen och en ibland svag budgetdisciplin ökat sårbarheten i den offentliga ekonomin³⁹.

En annan central målsättning är att skapa fler och bättre arbetstillfällen, särskilt för unga och kvinnor. I dagsläget är majoriteten av jobben informella, präglade av osäkra anställningsvillkor och låga löner. Genom att investera i yrkesutbildning, stärka arbetsrätten och bygga ut sociala trygghetssystem vill Ugandas regering förbättra arbetsvillkoren och höja produktiviteten. Dessa insatser är avgörande för att skapa en inkluderande arbetsmarknad där fler får möjlighet till ekonomisk trygghet. Små och medelstora företag spelar en nyckelroll i Ugandas ekonomiska framtid, men många har svårt att få tillgång till kapital och marknader. Den stora ökningen av unga människor som äntrar arbetsmarknaden årligen bidrar till

Med omkring 700 000 nya personer som årligen träder in på arbetsmarknaden, är behovet av att skapa fler och mer kvalitativa arbetstillfällen stort och avgörande för landets framtid.

ytterligare utmaningar, men också möjligheter.⁴⁰ Inom detta område har regeringen identifierat ett behov av reformer som underlättar finansiering och stärker företagsklimatet. Digitalisering och teknologisk utveckling öppnar också nya vägar för entreprenörskap, inte minst inom jordbruk och tjänstesektor.

Ugandas geografiska placering ger möjligheter till ökad regional handel. För att kunna utnyttja detta fullt ut krävs dock fortsatt utbyggnad av infrastruktur – vägar, energi och digitala nätverk – liksom förenklade handelsprocedurer. Logistiska flaskhalsar och byråkrati utgör också hinder.

För att nå en mer hållbar och inkluderande ekonomi krävs emellertid ökad transparens, effektiv resursanvändning och ansvarsutkrävande inom offentlig förvaltning. Korruption och bristande budgetdisciplin utgör kritiska utmaningar. Satsningar för att främja ökad transparens, effektiv och inkluderande resursanvändning samt ansvarsutkrävande inom offentlig förvaltning bör därför fortsätta.

Bristande jämställdhet

Jämställdhet är en grundläggande förutsättning för ekonomisk utveckling, social sammanhållning och ett hållbart samhälle. När alla – oavsett kön – ges lika möjligheter att delta, påverka och bidra, förbättras individers livsvillkor och länder stärks i sin utveckling.

Genom att fortsätta bryta ned strukturella hinder och bygga vidare på de framsteg som redan gjorts i Uganda, kan jämställdhet bli en motor för landets utveckling. Jämställdhet är en tydlig prioritering i den nationella planen, där man lyfter kvinnors deltagande i ekonomi, utbildning, politik och beslutsfattande som centralt. Samtidigt kantas vägen mot verklig jämställdhet fortfarande av utmaningar – inte minst i ett samhälle där traditionella könsroller och patriarkala normer fortfarande påverkar många kvinnors och flickors vardag⁴¹.

Kvinnors politiska deltagande har ökat, och 34 % av parlamentsledamöterna är kvinnor (2024). Beslutsmakten ligger dock fortsatt ofta hos männen.

International IDEA

Uganda rankas på plats 83 av 146 länder i det globala jämställdhetsindexet 2024, med ett sammanlagt betyg på 0,706 – där 1,0 motsvarar full jämställdhet.

Global Gender Gap Index

Trots dessa utmaningar har Uganda tagit viktiga steg framåt. Landet har infört en rad progressiva lagar och policyramverk, som *Domestic Violence Act*, *Land Policy* och en reformerad *Children Act*, vilka har potential att stärka kvinnors rättigheter och skydd. Implementeringen av lagarna är dock svag. I parlamentet har könskvotering lett till att kvinnor idag utgör över en tredjedel av ledamöterna – en viktig milstolpe för politiskt inflytande och representation⁴². Dessa framsteg visar att förändring är möjlig, även om frågor om kvinnors egentliga

maktposition i samhället kvarstår.

Kvinnors ekonomiska egenmakt är en nyckel till både individuell frihet och nationell utveckling, men många kvinnor saknar fortfarande tillgång till mark, krediter och arbeten i formell sektor. Ugandas regering har lanserat en satsning – *Uganda Women Entrepreneurship Programme (UWEPT)* – för att förbättra tillgången till finansiering och stödja kvinnligt företagande. En nyckel i sammanhanget är utbildning. Flickor lämnar skolan i högre utsträckning än pojkar, ofta till följd av barnäktenskap, tonårsgraviditeter och hushållsansvar.⁴³ För att motverka barnäktenskap och stärka flickors rättigheter är det avgörande att förbättra tillgången till utbildning samt information och tillgång till sexuell och reproduktiv hälsa (SRHR)⁴⁴. Yrkesutbildning spelar här en viktig roll, särskilt för unga kvinnor som inte fullföljer den formella skolgången. Utbildade flickor har större chans att ta sig ur fattigdom, bidra till ekonomin och fatta självständiga beslut om sina liv.

Jämställdhet handlar också om att förändra attityder och normer⁴⁵. På landsbygden – där traditionella strukturer ofta är starkast – utmanas fortfarande kvinnors rätt att äga mark eller fatta beslut inom hushållet. Lokala initiativ och religiösa ledare spelar en viktig roll i att driva normförändring från grunden. Utmaningen med könrelaterat våld kvarstår som ett allvarligt hinder, särskilt i samband med bristande tillgång till rättsligt skydd. Genom fortsatta satsningar på ett förbättrat rättsväsende och ökad medvetenhet kring dessa frågor finns potential att skapa tryggare miljöer för kvinnor och flickor.

2.3. Regional dynamik

Uganda är en viktig aktör i den regionala kontexten i Östafrika, såväl politiskt som ekonomiskt och militärt. Som medlem i Östafrikanska gemenskapen (East African Community, EAC) är Uganda en aktiv aktör inom regional integration och handel. Landet verkar för ett fördjupat samarbete inom EAC inom områden som infrastruktur, energi och säkerhet.⁴⁶ Uganda är också delaktig i förvaltningen av Victoriasjön⁴⁷ – en av världens största insjöar – inom områden som regionalt fiske, vattenresurser livsmedelsförsörjning. Genom att vara värdland för Nile Basin Initiative (NBI) och ordförande för dess ministerråd bidrar Uganda till dialog och samarbete mellan initiativets elva medlemsländer kring hållbar vattenförvaltning och regional utveckling.⁴⁸

Vidare är Uganda en central aktör i Stora-sjö-regionen, med både diplomatiskt inflytande och geostrategisk betydelse.

Uganda har haft en framträdande roll i regionala freds- och säkerhetsfrågor, särskilt i förhållande till Sydsudan och Somalia, och har deltagit i flera regionala och AU-ledda fredsprocesser.⁴⁹ Samtidigt har Uganda i vissa sammanhang också varit en part i de konflikter man försökt lösa – exempelvis beordrades Uganda 2022 av Internationella domstolen (ICJ) att betala skadestånd till DRK för ockupationen och plundringen av Ituri-regionen mellan 1998 och 2003.⁵⁰

Figur 6: Karta över Uganda som gränsar till sju andra länder, vilket ger en viktig regional position.

och

3. Förändringsaktörer och utvecklingsfinansiering

3.1. Förändringsaktörer

För att Sverige, genom Sida, ska kunna stödja Uganda i strävandet för att minska fattigdom och sårbarhet, krävs ett dynamiskt samspel mellan olika aktörer. Att samarbeta med relevanta ministerier är avgörande för att nå långsiktiga effekter, lokalt ägarskap och en effektiv implementering. En stärkt dialog mellan centrala och lokala myndigheter, samt mellan dem och andra lokala aktörer såsom civilsamhället, skapar också förutsättningar för hållbar utveckling på lokal nivå. Där kan Sida med partners bidra till att underlätta denna dialog.

Privata sektorn har en central roll att spela när det gäller att skapa sysselsättning och driva ekonomisk tillväxt genom investeringar, innovation och industriell utveckling. I detta sammanhang är Ugandas framväxande teknologisektor av särskild betydelse, där digitalisering och innovation inom exempelvis fintech, agritech och e-hälsa bidrar till ekonomisk inkludering och nya möjligheter på arbetsmarknaden.

Det finns potential för svenska företag att, i ökad omfattning, bidra till hållbar utveckling i Uganda genom ansvarsfulla investeringar, kunskapsöverföring och innovation.

Även regionala och lokala utvecklingsbanker, såsom African Development Bank (AfDB), är viktiga när det gäller finansiering av infrastrukturprojekt samt för att stödja systemförändrande ekonomiska reformer som bidrar till tillväxt och sysselsättning. Afrikanska unionen (AU) spelar också en central roll genom att samordna och driva policyinitiativ på kontinental nivå. Utöver detta bidrar FN-organ och Världsbanken med finansiellt stöd, rådgivning och insatser för policyutveckling.

Civilsamhällesorganisationer spelar en central roll bland annat som ansvarsutkrävare, genom informationsdelning, med expertis och med leverans av tjänster, främst till marginaliserade grupper. Att samverka med civilsamhällesaktörer som är aktiva på regional nivå ger även möjlighet att arbeta med förändring inom ett brett spektrum av frågor, liksom med skydd till särskilt utsatta grupper, såsom hbtqi-personer. Lokala och religiösa ledare spelar också en central roll som förändringsaktörer i Ugandas utvecklingsarbete. Genom sin närhet till befolkningen och sitt inflytande i lokalsamhällen kan de verka för social sammanhållning, konfliktlösning samt norm- och beteendeförändringar.

Akademiska institutioner stärker evidensbaserat beslutsfattande genom forskning och data och bidrar med ny kunskap och innovationer som driver utveckling och bekämpar fattigdom.

Media spelar en nyckelroll i att främja transparens, ansvarsutkrävande och informationsspridning. Ökad digitalisering kan bidra till att skydda yttrandefriheten på nätet, stärka oberoende digitala medier och motverka desinformation.

Genom Team Europe kan Sida uppnå större effekt genom gemensamma värderingar, mål och en enad röst. Genom Team Sweden integreras svenskt kunnande, innovation och värderingar i Ugandas utvecklingsarbete, vilket bidrar till långsiktig och hållbar förändring.

3.2. Utvecklingsfinansiering och den privata sektorns roll

Ugandas prioriteringar för stärkt finansiering av den nationella utvecklingsplanen artikuleras i landets finansieringsstrategi som lyfter fram förslag för hur utvecklingsplanens prioriterade områden finansieras under kommande år. Att diversifiera landets finansieringskällor och skapa bättre förutsättningar för finansiell planering på nationell och lokal nivå förväntas lägga en grund för strategins implementering.

Trots strategins fokus på inhemsk resursmobilisering och ökning av skatteintäkter bedöms möjligheten att finansiera hållbara utvecklingsinsatser med offentliga medel ha stora begränsningar.

Finansieringsstrategin lägger stor vikt vid mobilisering av additionella privata flöden. Bland prioriteringarna finns också stärkta legala ramverk, utveckling av marknader för både fysiska tillgångar (som varor, tjänster och fastigheter) och finansiella tillgångar (såsom aktier och obligationer), förbättrade förutsättningar för kapitalinvesteringar i privata bolag samt en mer hållbar hantering av statens upplåning och utlåning. Särskild vikt läggs även vid klimatfinansiering.

Banksektorn, både privata banker och den nationella utvecklingsbanken, bedöms spela en viktig roll för att stärka det privata kapitalets bidrag till socioekonomisk utveckling. Den ugandiska banksektorn har dock flera utmaningar när det kommer till att möjliggöra finansiering för hållbar utveckling. De nationella bankerna prioriterar ofta utlåning till staten, vilket trycker undan tillgänglighet för kapital för privat sektor. De offentliga bankerna och utvecklingsbanken är i sin tur inte tillräckligt kapitaliserade och saknar utrymme för att kunna möta behovet av finansiering. Alla banker möter utmaningar i form av hög kostnad för att ställa ut lån (höga kostnader för infrastruktur och begränsad teknologi bidrar mycket till den kostnaden), höga räntenivåer, avsaknad av tydliga procedurer och ramverk för att hantera lån som inte betalas tillbaka, begränsad tillgång till säkerhet för lån hos låntagarna, samt låg formaliseringsgrad

inom privat sektor. Här noterar den nationella finansieringsstrategin att institutionella förutsättningar och affärsklimat blir centrala åtgärdsområden.

Utländska investeringar i landet går främst till satsningar inom olja och gas.⁵¹ Landets finansieringsstrategi listar utmaningar med att öka mängden privat kapital som investeras i Ugandas privata sektor, och pekar främst på att det finns få företag som är mogna nog för utländska investeringar, landets egna kreditbetyg och dubbla taxeringsprocesser, dvs parallella och ibland överlappande skattesystem på nationell och lokal nivå.

Det finns goda förutsättningar att bidra till att skala upp finansiering för att adressera de prioriterade utvecklingsutmaningarna. Specifikt finns det möjligheter för att öka mängden finansiering tillgänglig för privat sektor genom att stärka formalisering av företag, stötta företagen i deras tillväxtresa och förbereda dem för utländska investeringar. Det finns också goda möjligheter att använda garantier för att sänka risken att låna ut till företag som saknar säkerhet för lån.

3.3. Biståndslandskapet

Biståndslandskapet i Uganda präglas av en blandning av bilaterala givare, multilaterala organisationer, institutioner inom utvecklingsfinansiering, privata stiftelser samt internationella icke-statliga organisationer. Merparten av dessa aktörers prioriteringar är till stora delar i linje med Ugandas nationella utvecklingsplan och fokuserar på sektorer som hälsa, utbildning, jordbruk, och infrastruktur inklusive energi samt demokrati och mänskliga rättigheter.

Den senaste officiella statistiken från 2022 visar att biståndet utgjorde 4,6 procent av Ugandas BNP – att jämföra med exempelvis Rwanda 8,1 procent⁵² och Kenya 2,3 procent⁵³. Sverige återfanns som nummer två, efter USAID, bland bilaterala givare. Bland övriga bilaterala givare finns EU, Storbritannien samt Tyskland som alla verkar inom flera av de ovan nämnda sektorer. Kina och Japan samt Förenade Arabemiraten (UAE) utmärker sig som stora givare inom infrastruktur. Förenade Arabemiraten är relativt ny som bilateral givare i landet och stödjer dessutom insatser inom energi och hälsa. Även Japan ger hälsostöd.

Bland de multilaterala aktörerna finns Världsbanken som även de stödjer investeringar inom infrastruktur och jordbruk men även sociala trygghetssystem, samt FN som har ett brett mandat med bland annat stöd till hälsa och utbildning. Filantropiska organisationer som Bill & Melinda Gates Foundation, IKEA Foundation och MasterCard Foundation satsar på stöd till hälsa, utbildning, jordbruk samt finansiell inkludering. En annan central aktör är Globala fonden.

Cirka 30 procent av allt bistånd till Uganda har förmedlats via USAID⁵⁴. Den kommande stängningen av USAID omformar Ugandas biståndslandskap och påverkar landets intäkter, främst till nackdel för de allra fattigaste och mest sårbara. Uganda är en av de största mottagarna av USAID-bistånd i Afrika, och den tredje största inom hälsosektorn som därmed påverkas i stor omfattning. De har också varit stora inom utbildning, en sektor som redan har drabbats av en kraftig minskning i givarstödet de senaste åren.

Det råder osäkerhet om vad nedläggningen av USAID kommer att innebära för finansieringen av flyktingresponser i Uganda, där USA har bidragit med betydande andelar av UNHCR:s och FN:s livsmedelsprogram (WFP) budgetar. Under de senaste åren har humanitärt stöd stått för cirka 11 procent av det totala globala biståndet till Uganda. Detta är långt under de faktiska behoven i landet och i slutet av 2024 var endast 44 procent av den humanitära responsplanen finansierad.⁵⁵

4. Svensk närvaro och mervärde

Sverige ses som en engagerad och flexibel samarbetspartner med agila arbetssätt som möjliggör snabba omställningar av utvecklingssamarbetet vid behov. Det faktum att vi är en stor biståndsaktör, genom den bilaterala strategin i kombination med stöd från regionala samt tematiska och globala strategier, inklusive den humanitära strategin, gör att vi kan åstadkomma stor skillnad för människor som lever i fattigdom. Det ger också Sverige en stark röst i sammanhanget.

Den svenska närvaron i Uganda omfattar en rad aktörer inom civilsamhället, akademien samt privat sektor och dess representanter, vilka tillsammans bidrar till landets utveckling och stödjer människor som lever i fattigdom.

Flera svenska civilsamhällesorganisationer är verksamma i Uganda och spelar en betydande roll i att förbättra levnadsvillkoren för utsatta grupper. Även svenska myndigheter har och har haft samarbeten med Uganda i syfte att stärka den offentliga förvaltningen. Vidare finns pågående kommunsamarbeten.

Globala stöd till multilaterala organisationer samt till fonder med landnärvaro och/eller verksamhet i Uganda ger Sverige ytterligare tyngd i dialogsammanhang. Inom områden som miljö och klimat, social trygghet, demokrati och mänskliga rättigheter samt jobbskapande bedöms det svenska engagemanget ha bidragit till mobilisering av andra aktörer till gemensamma program och därmed ett större genomslag i för Sverige prioriterade frågor. Vi är också en stark röst vad gäller frågor som rör kvinnors rättigheter och SRHR.

Svenska universitet och forskningsinstitut har etablerat långvariga samarbeten med ugandiska institutioner för att stärka forskningskapaciteten och främja kunskapsutbyte. Ett exempel på detta är Karolinska Institutet som byggt upp ett starkt partnerskap med Makerere University, som bidrar till betydande framsteg inom medicinsk forskning och utbildning i Uganda. Utöver Sida stödjer även Vetenskapsrådet forskning kopplad till bland annat epidemier och infektionssjukdomar.

Ambitionen är att den svenska resursbasen ska få en växande betydelse under strategiperioden genom närmare samverkan mellan svenska aktörer, inklusive myndigheter och svenska företag, utifrån analys av mervärde och möjliga hävstångseffekter. Svenska myndigheter kan bidra till kapacitetsutveckling och stärkt hållbarhetsarbete, till exempel genom förbättrad efterlevnad av miljö och sociala standarder. Svensk akademi och forskning kan bidra till tekniköverföring och innovation. Civilsamhället kan fortsätta att bidra till stärkt styrning, demokrati och ansvarsutkrävande, genom samarbete med och stöd till lokala aktörer. Vägledande är att Team Sweden kan spela en avgörande roll i biståndet framåt i alla områden inom svenskt utvecklingssamarbete och dess bidrag. Samarbeten kommer att identifieras fortlöpande beroende på portfölj och insats.

Ett annat svenskt mervärde är användningen av katalytiska finansieringsmekanismer, såsom garantiinstrumentet. Detta gör Sida till en intressant partner för privat sektor samt för olika typer av organisationer och givare, samt bärar för en stärkt Team Sweden-ansats med fler svenska aktörer. Inom ramen för den bilaterala strategin har Sida idag en garanti inom energiområdet med Stanbic bank. Ambassaden har även sedan 2019 ett samförståndsavtal med Ugandas regering inom energiområdet, vilket innefattar möjligheter för både svenska företag och utvecklingssamarbetet, exempelvis inom transmissionsprojekt och förnyelsebar energi. Ambassaden bedömer att det finns potential att utöka samarbetet ytterligare. Vidare deltar deltagare från Uganda i Sidas International training program (ITP) inom energiområdet, liksom inom andra områden.

Genom ett nära samarbete mellan utvecklingssamarbetet och främjandeverksamheten avser ambassaden bidra till att stärka samarbetet mellan svenska och ugandiska aktörer inom privat sektor, för

att möjliggöra mobilisering av både kapital och engagemang. Detta förväntas bidra till både en mer hållbar och inkluderande utveckling i Uganda och ett ökat utbyte mellan våra länder.

Det finns flera aktörer i den svenska privata sektorn som kan ha ett mervärde i Uganda. Utöver energi och telekom finns det potential för utökat samarbete inom ett antal områden, såsom gruvnäring, skogsbruk, digitalisering och förpackningsindustri.

Den svenska företagsnärvaron i Uganda är begränsad men betydelsefull. Bland annat har Ericsson etablerat sig i Uganda och bidrar med sin expertis inom telekommunikation. ABB är också verksamt i landet och erbjuder lösningar inom bland annat energi. Flera svenska företag täcker den ugandiska marknaden via sina kontor i Nairobi, Kenya.

Team Sweden är närvarande genom Business Sweden i Nairobi, som stödjer svenska företag i regionen. Under våren 2025 genomför de på uppdrag av ambassaden en studie för att identifiera potentiella sektorer och affärsmöjligheter där samarbetet inom Team Sweden kan tillföra särskilt mervärde. Även Näringslivets Internationella Råd (NIR) är en etablerad samarbetspartner i Uganda, där de bland annat genomfört kapacitetsstärkande insatser under 2021 och 2022 med fokus på hållbart företagande och anständiga arbetsvillkor. Swedfund har också varit aktiv i landet och finansierat en förstudie om flytande solpaneler, där Sweco fått i uppdrag att genomföra undersökningen. Det finns goda förutsättningar för att bygga vidare på dessa samarbeten. Både Exportkreditnämnden (EKN) och Svensk Exportkredit (SEK) har en viktig roll att spela i att stärka svensk närvaro i Uganda genom finansiering, riskavlastning, investeringar och nätverk. Deras samlade insatser kan bidra till att mobilisera privat kapital, skapa affärsmöjligheter och främja hållbara investeringar med positiv utvecklingseffekt. Ett stort och strategiskt viktigt projekt för svenskt engagemang framöver är den planerade östafrikanska elektriska järnvägen (Standard Gauge Railway, SGR), som ska byggas mellan Ugandas huvudstad Kampala och gränsen till Kenya. Projektet rymmer betydande möjligheter för svenska företag inom exempelvis infrastruktur, energi, miljöteknik och digitala lösningar (se vidare kapitel 6.1).

5. Mål för svenskt utvecklingssamarbete i Uganda

Målet för allt svenskt internationellt bistånd är att skapa förutsättningar för bättre levnadsvillkor för människor som lever i fattigdom och förtryck. Utvecklingssamarbetet, tillsammans med andra finansieringsformer, understödjer ett lands strävan att gå från fattigdom till välbefinnande och bidra till Parisavtalets mål. Med utgångspunkt i principerna för utvecklingseffektivitet ska Sveriges utvecklingssamarbete vara effektivt, transparent och katalytiskt och genom tydliga och realistiska krav stärka en långsiktigt hållbar utveckling med brett lokalt ägarskap i partnerländer. Strategin för Sveriges utvecklingssamarbete med Uganda 2025–2029 utgör grundpelaren för Sveriges arbete i Uganda. Den bilaterala strategin har sju mål, inom tre tematiska områden:

- Främja frihet, demokrati och bekämpa förtryck
 - Stärkta förutsättningar för ett demokratiskt samhälle med möjligheter till representativt medborgerligt inflytande, ansvarsutkrävande och med respekt för alla människors åtnjutande av mänskliga fri- och rättigheter och rättsstatens principer, inklusive minskad korruption.
 - Ökad jämställdhet, med fokus på kvinnors och flickors rättigheter och möjligheter, inklusive SRHR och minskat könsrelaterat våld.
- Handel och företagande som är hållbart och bidrar till jobbskapande och ökat välbefinnande
 - Stärkta förutsättningar för produktiv sysselsättning med anständiga arbetsvillkor och en fri, hållbar och regelbaserad handel.

- Stärkt förvaltning av miljö- och naturresurser samt stärkt motståndskraft mot klimatförändringar.
- Ökad tillgång till fossilfri energi och högre energieffektivitet.
- Förbättrad hälsa för de mest utsatta
 - Bättre tillgång till grundläggande hälso- och sjukvård för de mest utsatta.
 - Ökad respekt för och tillgång till sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter (SRHR).

Utöver det arbete som bedrivs inom den bilaterala strategin verkar Sida i Uganda genom två regionala strategier samt ett tiotal tematiska och globala strategier, inklusive strategin för humanitärt bistånd. Under 2024 genomförde Sida närmare 100 insatser i Uganda, med samlade utbetalningar på 377 mkr, varav cirka 70 procent genom den bilaterala strategin. De strategier som stod för det största finansiella stödet presenteras i tabellen nedan.

Tabell 1. Strategier med störst finansiell allokering till Uganda 2024.

Strategi	Antal insatser	Allokering 2024 (SEK)
Strategi för Sveriges utvecklingssamarbete med Uganda 2018–2023 (förlängd till 30 juni 2024)	11	263 969 886
Strategi för Sveriges humanitära bistånd genom Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete (Sida) 2021–2025	7	45 980 170
Strategi för Sveriges utvecklingssamarbete med det civila samhället 2018–2022 <i>samt</i> Strategi för Sveriges utvecklingssamarbete med det civila samhället 2024	11	23 274 557
Strategi för kapacitetsutveckling, partnerskap och metoder som stöder Agenda 2030 för hållbar utveckling <i>samt</i> Strategi för innovation, partnerskap och kapacitetsutveckling 2024–2028	12	13 347 475
Strategi för Sveriges regionala utvecklingssamarbete med Afrika 2022–2026	5	12 048 482
Strategi för Sveriges globala utvecklingssamarbete inom miljö, klimat och biologisk mångfald, 2022–2026	6	9 760 249
Strategi för sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter (SRHR) i Afrika 2022–2026	6	5 528 746
Strategi för Sveriges globala utvecklingssamarbete inom hållbar ekonomisk utveckling 2022–2026	6	4 620 759
Strategi för särskilt demokratistöd genom svenska partianknutna organisationer 2024–2027	1	2 652 890

För att uppnå ett mer effektivt samlat svenskt bistånd till Uganda, med större genomslag, avser Sida att stärka samverkan och öka komplementariteten mellan den bilaterala strategin, samt de regionala samt tematiska och globala strategierna. Samfinansiering mellan olika strategier för största möjliga utväxling av utvecklingssamarbetet och bättre långsiktighet ska vara vägledande.

Under strategiperioden bedöms det som särskilt angeläget att identifiera och stärka synergier med följande strategier som har mål med potential att bidra till Sidas samlade utvecklingserbjudande i Uganda:

- Strategi för Sveriges utvecklingssamarbete inom hälsa samt sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter 2025–2029

- Strategi för Sveriges globala utvecklingssamarbete inom migration, återvändande och frivillig återvandring 2024–2028
- Strategi för Sveriges regionala utvecklingssamarbete med Afrika 2022–2026
- Strategi för sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter (SRHR) i Afrika 2022–2026
- Strategi för Sveriges humanitära bistånd genom Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete (Sida) 2021–2025
- Sveriges globala utvecklingssamarbete inom miljö, klimat och biologisk mångfald 2022–2026
- Strategi för Sveriges globala utvecklingssamarbete inom hållbar ekonomisk utveckling 2022–2026
- Strategi för Sveriges utvecklingssamarbete med det civila samhället 2025–2029

Medan strategier för utvecklingssamarbete, inklusive den bilaterala strategin med Uganda, fokuserar på långsiktiga behov tillhandahåller den humanitära strategin sektorsövergripande och livräddande stöd till krisdrabbade människor. Strategi för Sveriges humanitära bistånd är inriktad på de omedelbara humanitära behoven som orsakas av chocker, vilka i sin tur förstärks och upprätthålls av utvecklingsutmaningar.

Sida fasar ut det humanitära biståndet 2025 givet att det inte sker en drastisk förändring av de humanitära behoven i landet. Samspel och synergier mellan humanitärt arbete, utvecklingssamarbete och fredsbyggande, så kallat *HDP nexus*⁵⁶, kommer dock sökas även fortsatt. Den bilaterala strategin har ett uttalat fokus på flyktingar och flyktingmottagande samhällen, i och med att dessa grupper till stora delar utgör de allra fattigaste och mest sårbara. Detta skapar goda förutsättningar för den bilaterala strategin att bygga vidare på och komplettera humanitärt stöd, inte minst för att bidra till flyktingars självförsörjning och tillgång till grundläggande samhällsservice, såsom hälsa, utbildning och sociala trygghetssystem. Sida avser att även fortsatt mobilisera engagemang i landet för stärkt samordning mellan det humanitära biståndet och utvecklingssamarbetet, inte minst inom ramen för flyktingramverket (CRRF) och den övergripande givarsamordningen.

Strategin för Sveriges utvecklingssamarbete med det civila samhället stödjer civilsamhället i sin egen rätt. Sida avser fortsatt samverka med strategin och dess partners i Uganda i gemensam dialog och uppföljning med partners samt samverkan kring insatser, där så bedöms relevant. Sida avser också verka för ökad samverkan med strategins partners för gemensam dialog inom särskild prioriterade frågor.

6. Sidas utvecklingserbjudande

I detta kapitel redogörs för de områden och förväntade resultat som Sida avser prioritera under perioden 2025–2029 för att maximera utvecklingseffekter för människor som lever i fattigdom och under förtryck. En årlig översyn kommer att göras för att vid behov justera inriktningen. Kapitlet beskriver även Sidas prioriterade dialogfrågor, urvalet av samarbetspartners samt arbetssätt för resultatuppföljning och lärande. Se bilaga 1 för vilka mål i den bilaterala strategin och andra Sida strategier som bidrar till de prioriterade områdena och förväntade resultaten.

6.1. Prioriterade områden och förväntade resultat

Prioriterat område 1: Hållbar förvaltning av naturresurser och ökad motståndskraft mot kriser och katastrofer

Under kommande strategiperiod ska Sidas verksamhet bidra till en hållbar förvaltning av naturresurser som mark, vatten och energi, samt till att öka motståndskraften mot klimatförändringar, hälsokriser och migrationsrelaterade utmaningar. Verksamheten ska bidra till följande förväntade resultat:

- Förbättrad förvaltning av naturresurser, inklusive ökad tillgång till förnybar energi och energieffektivisering
- Ökad motståndskraft mot kriser och katastrofer

För att bidra till önskad förändring kommer särskilt fokus läggas på förvaltning av naturresurser som kan bidra till ekonomisk tillväxt och förbättrade levnadsvillkor för Ugandas fattiga befolkning, samtidigt som ekosystemen stärks. Dessa naturresurser omfattar skogar, vattenresurser, våtmarker och jordbruksmark

Uganda är det land i Afrika som tar emot flest flyktingar. Idag lever cirka 1,8 miljoner flyktingar, huvudsakligen från Sydsudan och DR Kongo, i Uganda. (UNHCR, 2025.)

samt dess biologiska mångfald, jordbruksproduktion, naturvård, energi och avfallshantering. Svenskt stöd till energilösningar kan bidra till att minska utsläpp genom alternativa energikällor och fungera som en drivkraft för bättre hälsa och levnadsvillkor genom exempelvis modern matlagning och belysning.

För att minska sårbarheten inför kriser och katastrofer och öka motståndskraften avser Sida att stödja planering, tidig upptäckt och effektiva varningssystem, med särskilt fokus på klimatförändringar och hälsorelaterade risker.

Insatserna kommer riktas till områden som är särskilt sårbara, däribland flyktingmottagande områden och Karamoja i nordöstra Uganda. Resiliensinsatser, framför allt i flyktingmottagande områden, samt riktade insatser inom social trygghet kommer att övervägas.

För att driva denna förändring kommer Sida att samarbeta med aktörer med expertis inom ovan områden och nämnda regioner. Sida ska söka samarbetspartners inom privat sektor för att utveckla och implementera innovativa lösningar för hållbar energi, klimatanpassning och resurseffektivisering. Svenska företag har spetskompetens inom exempelvis förnybar energi och digitalisering och kan spela en nyckelroll genom att bidra med innovation, teknologi och hållbara affärsmodeller. Arbete för ett starkt Team Europe är viktigt för ökat genomslag. Sida avser också samarbeta med multilaterala aktörer med kompetens inom området, inte minst på grund av deras ofta nära samarbete med Ugandas regering, vilket är en förutsättning för hållbara och långsiktiga resultat.

Finansieringen kommer i huvudsak bestå av bidrag samt katalytiska finansieringsmodeller, såsom resultatbaserad finansiering, utlysningsfonder, privat-offentlig samverkan (PPDPs) och garantier. Resultatbaserad finansiering och utlysningsfonder ska utforskas för att stärka privat sektor i att leverera konkreta resultat i termer av stärkta ekosystem och förvaltning av naturresurser, samt inom energisektorn, och möjliggöra innovation och test av nya affärsmodeller gångbara även i landets mest sårbara regioner. Garantier utforskas för att möjliggöra finansiering för SMEs inom både jordbrukssektorn, hållbar turism och förnyelsebar energi. Ugandas tillgång till andra finansierings-möjligheter, såsom globala klimatfonder, kolkrediter och gröna obligationer, kommer också att stödjas.

Flera av Sidas strategier kan komplettera den bilaterala strategin för ökat genomslag inom området, vi ser särskilt potential inom:

- *Sveriges globala utvecklingssamarbete inom miljö, klimat och biologisk mångfald 2022–2026* för att utforska potentiella samarbeten för stärkta klimatåtgärder i Ugandas kaffeindustri, där Sida redan är engagerat genom pågående samarbeten.
- *Strategi för Sveriges regionala utvecklingssamarbete med Afrika 2022–2026*, för samarbete rörande gränsöverskridande resurser och regionala frågor, exempelvis genom initiativ länkade till Afrikanska Unionen (AU).

Andelen hushåll med el ökade från 24 % (2018) till 58 % (2024), främst tack vare solenergi (IEA). Samtidigt är de flesta hushåll fortsatt beroende av ved, träkol och annan biomassa för matlagning – en stor källa till hälsoproblem, avskogning, erosion och förlust av biologisk mångfald. Svenska innovationer och stöd kan bidra till att Uganda skalar upp hållbara energilösningar.

Prioriterat område 2: Stärkt demokratisk samhällsstyrning med institutioner som säkerställer rättsstatens principer och efterlevnaden av de mänskliga rättigheterna

Under kommande strategiperiod ska Sidas verksamhet bidra till stärkta demokratiska institutioner i Uganda samt främjande och skydd av grundläggande fri- och rättigheter genom ökad transparens, ansvarsutkrävande och stärkande av rättsstatens principer. Verksamheten ska bidra till följande förväntade resultat:

- Förbättrad transparens, styrning och ansvarsutkrävande samt stärkt respekt för rättsstatens principer.
- Stärkt medborgerligt engagemang och inflytande för att främja och försvara mänskliga rättigheter.

För att bidra till önskad förändring inom ovan områden kommer Sida att främja åtgärder för

Uganda bedöms som "inte fritt" med en poäng på 34/100 (Freedom House), hamnar på plats 140 av 180 i korruptionsindex (TI) samt 126 av 142 i rättsstatlighet (WJP). Genom stöd till bl.a. digitalisering kan Sida bidra till ökad insyn, bättre tillgång till information och stärkt medborgerligt och politiskt deltagande.

antikorruption och ansvarsutkrävande samt verka för ökad tillgång till information. Genom stöd till digitalisering vill Sida bidra till att förbättra insyn i offentliga processer och underlätta befolkningens tillgång till information samt stärka oberoende medier som en granskande kraft. Genom stöd till fria och oberoende medier stärks de också som en plattform för ansvarsutkrävande och ökad samhällsdebatt. Sida avser även att främja medborgerligt och politiskt deltagande och inflytande genom utbildningsinsatser, samt genom att främja och stärka förutsättningarna för politisk pluralism och fria val.

För att skydda och stärka mänskliga rättigheter i Uganda kommer Sida att arbeta för utsatta och marginaliserade grupper genom insatser för att öka kunskapen om deras rättigheter, stöd till att stärka rättsliga ramverk och förbättrad tillgång till rättvisa. Stöd till människorättsförsvarare kommer att vara en viktig komponent i detta arbete. Det kan även bli aktuellt för Sida att integrera rättighetsfrågor, såsom landrättigheter och kompensationsfrågor, samt frågor som rör arbetsrätt och arbetsvillkor, exempelvis i bygget av den elektriska järnvägen mellan Kampala och Kenyas gräns där svenska företag kan komma att ingå.

För att driva denna förändring kommer Sida att söka samarbete med civilsamhällesorganisationer – framför allt ugandiska och svenska, men även regionala organisationer – som har expertis inom de nämnda områdena. Samarbete inom ramen för Team Europe Democracy kan ge ökat genomslag. Fri och oberoende media spelar en viktig roll i att sprida information och skapa medvetenhet om aktuella frågor. Olika former av stöd för att främja utvecklingen av självständiga och granskande myndigheter kommer att övervägas.

Sida kommer även att undersöka möjligheten att stärka samarbetet med den privata sektorn, särskilt vad gäller dess roll i policyutveckling och dialog samt i säkerställandet av att mänskliga rättigheter respekteras vad gäller exempelvis arbetsvillkor, antidiskriminering och miljöansvar.

Finansieringen av detta område kommer i första hand att ske genom bidrag. Möjligheter till privat-offentlig samverkan för utveckling (PPDP) ska utforskas i syfte att främja företags sociala ansvar, vilket i sin tur kan leda till bättre arbetsvillkor och ökad respekt för mänskliga rättigheter i värdekedjor. Samverkan med svenska myndigheter bör fortsätta.

Synergier kommer att utforskas med andra svenska strategier, i första hand med:

- *Strategi för Sveriges regionala utvecklingssamarbete med Afrika 2022–2026*, för att stärka stöd och koordinering till människorättsförsvarare.

- *Strategi för sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter (SRHR) i Afrika 2022–2026, för att utforska samarbetsmöjligheter kring hbtqi-personers rättigheter och skydd.*

Prioriterat område 3: Stärkta förutsättningar för produktiv sysselsättning och hållbar handel

Under kommande strategiperiod ska Sidas verksamhet bidra till att stärka produktivitet, öka förädlingsvärdet av råvaror genom utveckling av värdekedjor, förbättra marknadstillträde (lokalt, regionalt och internationellt) samt främja innovation och användning av modern teknik. Verksamheten ska bidra till följande förväntade resultat:

- Tillväxt för små och medelstora företag (SME) samt ökad produktivitet inom sektorer med stor sysselsättningspotential.
- Ökad hållbar handel, med särskilt fokus på inkluderande värdekedjor

För att bidra till önskad förändring kommer Sida att inrikta arbetet mot att stärka värdekedjor öka formalisering, främja digitalisering, förbättra tillgången till finansiering för företag och entreprenörer samt stödja en grön omställning. I syfte att öka anställningsbarhet och produktivitet kommer Sida att stödja yrkesutbildning, särskilt för kvinnor, ungdomar och flyktingar inom områden med potential till tillväxt, handel och jobbskapande. Genom stöd till hållbara energilösningar för företag avser Sida också bidra till högre produktivitet, affärsutveckling och ökad tillgång till ren och prisvärd energi. I bygget av den elektriska järnvägen samt i värdekedjor såsom skogsbruk, digitalisering och mejeri ska synergier mellan bistånd och främjande, inklusive involvering av svenska aktörer stärkas.

Mikro-, små- och medelstora företag (MSME) utgör 90 % av Ugandas privata sektor och bidrar med cirka 75 % av BNP. De sysselsätter 45–50 % av arbetskraften. Sektorn har dock betydande utmaningar, med låg produktivitet, låg teknikanvändning (35 %) och endast 39 % av företagen är formellt registrerade. Stöd till formalisering, digitalisering, bättre arbetsvillkor och stärkta värdekedjor kan utveckla sektorn. (State of Entrepreneurship in Uganda 2024)

Samarbete ska sökas med Ugandas finanssektor som spelar en viktig roll i att förbättra tillgången till och användningen av kapital inom landets fyrdelade banksystem, som omfattar banker, kreditinstitut, mikrofinansinstitut samt spar- och kreditkooperativ (SACCOs). Sida avser även fortsätta samarbete med multilaterala organisationer som har expertis inom privatsektorsutveckling, investeringsklimat, marknadstillträde, arbetsmarknad och policyutveckling. Dessa organisationer har ofta etablerade partnerskap med Ugandas regering, vilket bedöms avgörande för att uppnå långsiktiga och hållbara resultat. Utöver detta avser Sida att söka samarbeten inom Team Sweden, med svenska myndigheter, civilsamhället, företag och handelsfrämjande aktörer, för att stärka det svenska erbjudandet genom tillgång till en kombination av svenska investeringar, expertis, värderingar och bistånd. Sida avser dessutom aktivt verka för ett starkt Team Europe för större genomslag, exempelvis Team Europe Initiative Sustainable Business for Uganda (SB4U). Både regionala organisationer som EAC och kontinentala initiativ som AfCFTA är viktiga för att stödja fri och regelbaserad handel.

Finansiering för detta resultatområde föreslås vara en kombination av garantier och bidrag till stöd för innovativa finansieringsinstrument såsom utlysningssonder, företagsinkubatorer samt offentlig-privata partnerskap för utveckling (PPDP). Bidragets utformning via de olika instrumenten syftar till att ge tekniskt stöd och möjliggöra finansiering till företag för att stärka kapacitetsuppbyggnad, minska krav på säkerhet och förbättra lånevillkor, förbättra IKT-infrastruktur och digital omställning, stödja förädling av produkter för importsubstitution och ökad export, underlätta utökad energitillgång för företag samt främja formalisering.

Förberedande arbete har gjorts bland annat genom en studie om tillgång till finansiering i flyktningmottagande områden samt ett kartläggningsuppdrag för garantier.⁵⁷ Slutsatserna från dessa kommer att vägleda Sidas samarbete med finansiella institutioner. Dessutom har turism och mejerisektorn identifierats som särskilt lovande områden för Sida att fokusera på, genom en sektorstudie som har genomförts.⁵⁸

Synergier kommer att utforskas med andra svenska strategier, i första hand med:

- *Strategi för Sveriges regionala utvecklingssamarbete med Afrika 2022–2026*, för att stärka fri och regelbaserad handel i linje med AfCFTA:s och EAC:s principer.
- *Strategi för Sveriges globala utvecklingssamarbete inom hållbar ekonomisk utveckling 2022–2026*, för att utforska potentiella samarbeten för att stärka resultaten inom Ugandas kaffeindustri, där Sida redan är engagerat genom pågående samarbeten.

Prioriterat område 4: Utveckling av humankapital med fokus på hälsa

Under kommande strategiperiod ska Sidas verksamhet bidra till förbättrad tillgång och kvalitet på hälso- och sjukvårdstjänster genom utbildning, påverkansarbete och lokalt drivna insatser, för att främja en hållbar och inkluderande utveckling i Uganda. Verksamheten ska bidra till följande förväntade resultat:

- Förbättrad tillgång till grundläggande hälso- och sjukvårdstjänster samt information av god kvalitet, inklusive SRHR.

För att bidra till önskad förändring kommer Sida att inrikta arbetet på att förbättra tillgången till och kvaliteten på mödra-, barn- och ungdomshälsovård samt SRHR-tjänster, inklusive vatten, sanitet och hygien för att stärka folkhälsan, särskilt i utsatta samhällen. Genom att arbeta med kompetensutveckling och utbildning inom den sociala sektorn avser Sida bidra till att säkerställa att vårdpersonal och andra relevanta aktörer har den kunskap och de verktyg som krävs för att erbjuda inkluderande och högkvalitativa tjänster. För att öka medvetenheten om och tillgången till information om SRHR stärker vi informationsspridning och påverkansarbete, inklusive insatser inom sexualundervisning. Vidare ska respekt och stöd för SRHR främjas genom att lyfta "peer-to-peer"-initiativ och lokala insatser som stärker individers egenmakt och engagemang. Genom dessa åtgärder bidrar Sida till att skapa långsiktiga förbättringar i hälso- och sjukvårdssystemet och säkerställer att fler får tillgång till den vård och den information som de behöver.

Uganda har gjort tydliga framsteg inom hälsoområdet – mödradödligheten minskade med 65 % mellan 2000 och 2023. Behoven är fortsatt stora. Med ökad finansiering till hälsosektorn, inklusive SRHR, och bättre tillgång till mödra-, barn- och ungdomshälsovård finns potential att nå ännu längre – särskilt för att minska tonårsgraviditeter (24 %) (NSCMTP) och barnäktenskap (40 %) (UNFPA).

För att driva denna förändring planeras samarbete med en bred uppsättning aktörer för att säkerställa effektiva och hållbara lösningar inom hälsa, med betoning på SRHR. Sida avser fortsätta samverka med multilaterala organisationer för att skala upp beprövade program och stärka partnerskap med regeringen, vilket är centralt för att påverka policyer, stärka system och säkerställa effektiv implementering. Vi avser även arbeta med lokala och internationella civilsamhällesorganisationer för att leverera tjänster, driva påverkansarbete och nå marginaliserade grupper, där lokala organisationer bidrar till hållbara, lokalt förankrade lösningar. Samarbete med religiösa och kulturella ledare kan vara aktuellt för arbetet med att forma samhällsnormer och stärka acceptansen för SRHR.

Samarbete planeras med forsknings- och akademiska institutioner för evidensbaserad policyutveckling och innovativa program, samtidigt som den privata sektorn kommer att engageras för att öka tillgången till finansiering, vård, driva innovation och förbättra tillgången till prisvärda hälsoförnödenheter. Samarbetet inom Team Europe kommer att stärkas, genom exempelvis *Team Europe Initiativ Demography and Social inclusion* för att samordna resurser och bidra till långsiktigt hållbara insatser.

Finansieringen för insatserna inom detta område kommer primärt att baseras på bidrag, men möjligheten att mobilisera privat kapital med hjälp av instrument såsom utlysningfonder, resultatbaserad finansiering och garantier planeras att utforskas.

Synergier kommer att utforskas med andra svenska strategier, i första hand med:

- *Strategi för Sveriges utvecklingssamarbete för hälsa samt sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter 2025–2029*, för att möjliggöra strategiska häv inom hälsa/SRHR.
- *Strategi för sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter (SRHR) i Afrika 2022–2026*, för att förstärka redan etablerade synergier genom pågående insatser.

Prioriterat område 5: Förbättrad jämställdhet inom de ekonomiska, politiska och sociala sfärerna

Under kommande strategiperiod ska Sidas verksamhet bidra till att stärka kvinnors och flickors röst, egenmakt och ekonomiska möjligheter. Verksamheten ska bidra till följande förväntade resultat:

- Stärkt ekonomisk egenmakt för kvinnor
- Stärkta rättigheter som främjar jämställdhet, meningsfullt deltagande och skydd, inklusive förebyggande av könsrelaterat våld och främjande av SRHR.

För att bidra till förändring inom detta område kommer Sida att fokusera på att bidra till förändrade diskriminerande sedvänjor, normer och traditioner för att förbättra kvinnors och flickors möjligheter att delta aktivt i samhället – politiskt, ekonomiskt och socialt. Genom att verka för ökad representation och inflytande bidrar Sida till att kvinnors och flickors rättigheter stärks och möjligheter breddas.

Sida avser även att stödja insatser som syftar till att förebygga och minska könsrelaterat våld. Digitalisering spelar en central roll, där kvinnor genom digitala plattformar kan få juridiskt och socialt stöd samt ta del av information och utbildning. Kvinnor kan också nå marknader de tidigare inte haft tillgång till genom digitala verktyg.

För att främja en positiv och inkluderande syn på maskulinitet avser Sida stödja förebilder, både män och kvinnor, som kan bidra till att förändra normer och attityder kring kön och makt. Sida ska påverka brett

över hela landet, men särskilt fokus ska läggas på de allra fattigaste och mest sårbara, vilket inbegriper kvinnor och flickor på flykt. För att driva denna förändring i Uganda kommer Sida att driva jämställdhet som en dialogfråga samt arbeta både genom direkta stöd till insatser med jämställdhetsfokus men också tvärssektoriellt inom alla prioriterade områden. Exempelvis omhändertas

Det digitala könsgapet i Uganda är tydligt: 44 % av kvinnorna har fri tillgång till mobiltelefon (jämfört med 62 % av männen) och endast 19 % använder internet (mot 27 % av männen). Detta begränsar kvinnors tillgång till information, utbildning, marknader och finansiella tjänster. Att minska gapet är avgörande för en mer jämställd och inkluderande utveckling. (World Wide Web Foundation, 2020).

95 % av Ugandas kvinnor har utsatts för fysiskt och/eller sexuellt våld. 40 % av flickorna gifts bort före 18 års ålder, varav 24 % före 15. Våldet begränsar flickors och kvinnors tillgång till utbildning, trygghet och ekonomiska möjligheter. Behovet av starkare skydd, rättsligt ansvar och stöd till överlevare är akut – och en prioritet i Sidas fortsatta arbete. (Uganda Bureau of Statistics 2021)

kvinnors ekonomiska egenmakt inom ramen för jobbskapande och handel, där kvinnor utgör en viktig målgrupp. Detta innebär att olika typer av partners kommer att involveras. För insatser med ett särskilt fokus på jämställdhetsarbete avser Sida att prioritera samarbete med civilsamhällesorganisationer och kvinnorättsorganisationer för påverkansarbete, samhällsmobilisering, medvetandegörande och rättshjälp. Politiker, lokala ledare och religiösa företrädare har en nyckelroll i att forma och sprida positiva föreställningar om maskulinitet som bygger på respekt och jämställdhet, varför samarbete med dessa planeras att sökas, direkt eller indirekt. Samarbete med FN-organ med expertkunskap inom jämställdhet kommer att eftersträvas på grund av deras samordnande mandat och nära samarbete med Ugandas regering. Media spelar vidare en central roll i att sprida budskap och skapa medvetenhet.

Insatser med starkt jämställdhetsfokus kommer i första hand att finansieras genom bidrag. Samtidigt bör garantier och gävdmedelsfinansierade finansiella instrument såsom resultatbaserad finansiering, revolverande fondupplägg och utlysningssonder inkludera tydliga indikatorer för att säkerställa att de bidrar till jämställdhet. Det gäller exempelvis insatser för kvinnors ekonomiska egenmakt och finansiell inkludering av kvinnor, bland annat inom energisektorn, handel och hållbart jordbruk.

Synergier kommer att utforskas med andra svenska strategier, i första hand med:

- *Strategi för sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter (SRHR) i Afrika 2022–2026*, för att för att förstärka redan etablerade synergier i pågående insatser med fokus på SRHR och könsrelaterat våld.
- *Strategi för Sveriges utvecklingssamarbete för global jämställdhet och kvinnors och flickors rättigheter 2022–2026*, för att utforska samarbete med kvinnorättsorganisationer och feministiska rörelser.

6.2. Prioriterade dialogfrågor

Sverige är en av de största givarna i Uganda, vilket möjliggör ett brett engagemang inom flera sektorer. I enlighet med styrning och prioriteringarna i den svenska reformagendan kommer Sida och ambassaden fortsätta att betona vikten av en fri, hållbar och regelbaserad handel. Ett särskilt fokus kommer att läggas på behovet av den gröna omställningen och långsiktiga lösningar för att skapa en mer hållbar och inkluderande framtid. Ambassaden kommer särskilt att lyfta fram innovationens roll som en drivkraft för dessa omställningar. Samarbetet med privat sektor kommer att stärkas, särskilt genom att främja samverkan mellan svenska och ugandiska aktörer. En välfungerande, ansvarstagande och växande privat sektor är avgörande för att skapa arbetstillfällen, attrahera investeringar och driva ekonomisk utveckling. Sverige kommer i dialogen att lyfta vikten av ett förutsägbart företagsklimat, respekt för miljö- och sociala standarder, samt inkludering av kvinnor och unga i arbetslivet.

Frågor såsom mänskliga rättigheter, demokrati, jämställdhet och SRHR är kärnfrågor i Sveriges utrikes- och biståndspolitik och kommer fortsatt vara viktiga dialogfrågor i Uganda. Särskild vikt kommer att läggas vid att stärka rättigheter och skydd för de mest utsatta grupperna.

Dialogen kommer att drivas både självständigt och i samarbete med en bred uppsättning partners samt i regionala samarbeten. Detta gäller särskilt för känsliga frågor, som hbtqi-personers rättigheter, där samarbeten med civilsamhället är avgörande för att skapa ett inkluderande klimat i Uganda.

6.3. Val av partners

Sida ser samarbetsmöjligheter med en bredd av partners inom de olika prioriterade områdena – som beskrivits under respektive prioriterat område ovan. I syfte att skapa en mångsidig partnerportfölj kommer Sida att se till hur olika partner kompletterar varandra utifrån expertis, mandat, geografiskt

fokus, samt målgrupper. I valet av partners utgår Sida ifrån tidigare erfarenheter och möjligheten att bygga vidare på befintliga samarbeten samt genom öppna utlysningar.

Valet av samarbetspartners baseras på löpande analyser och bedömningar utifrån fastslagna kriterier. Dessa kriterier innefattar bedömning av mål, förändringsteori, ägarskap och hållbarhet för projektet. Dessutom bedöms partners kapacitet och budget (inkl. kostnadseffektivitet), samt system för korruption samt för riskbedömning och riskhantering. Sida ställer även grundläggande krav på att alla partners respekterar demokratiska värderingar och mänskliga rättigheter samt att de inte har kopplingar till våldsbejakande extremism eller terrorism.

Ugandiska myndigheter, både på lokal och nationell nivå, är centrala aktörer i landets utveckling och spelar en nyckelroll för att driva långsiktig förändring. Detsamma gäller för det civila samhället i Uganda. Det är därmed av vikt att Sida samarbetar med aktörer med god relation till och nära dialog med den ugandiska staten och/eller en stark och inflytelserik position i det ugandiska samhället, i syfte att främja ett brett och förankrat lokalt ägarskap

Sida kommer under strategiperioden att aktivt verka för ett ökat antal samarbeten med privata sektorn, inklusive finansiella institutioner. Prioriterat är också att samverka med aktörerna inom svenska resursbasens och Team Sweden, och där det är möjligt, mobilisera innovationskraft, expertis och kapital genom innovativa finansieringslösningar och partnerskap.

6.4. Resultatuppföljning och lärande

Sida strävar efter en evidensbaserad och kunskapsdriven inriktning, planering och uppföljning av utvecklingssamarbetet. Det innebär att beslut om inriktning, planering och uppföljning grundas i forskning, oberoende utvärderingar och analyser från till exempel multilaterala organisationer. Sida främjar också lärande genom dialog med partners, deltagande i givarkoordineringsgrupper och kunskapsnätverk. Att stärka lokala partners kapacitet för resultatrapportering och lärande är vidare avgörande för lokalt ägarskap och hållbara utvecklingsresultat.

Sida rapporterar resultat i relation till målen i den bilaterala strategin. Rapporteringen kommer också att redogöra för hur andra strategier har bidragit till utveckling i Uganda, inom sina respektive strategimål (se bilaga 1).

Grunden för Sidas resultatuppföljning och lärande i Uganda är de förväntade resultaten, som alla bidrar till strategimålen. Det är med utgångspunkt i dessa som Sida följer upp, värderar och utvecklar verksamheten. Under 2025 förväntas Sida att ta fram ett nytt resultatramverk med aktörsfokus som kommer att omfatta allt arbete Sida gör. När resultatramverket, inklusive gemensamma resultatindikatorer, är på plats kan ambassaden komma att behöva justera de förväntade resultaten i utvecklingserbudandet för anpassning till det nya ramverket. En plan kommer att tas fram där det framgår hur de förväntade resultaten ska följas upp, utvärderas och resultatinformationen användas.

6.5. Viktiga partnerskap och resultatnarrativ

För exempel på hur Sidas arbetar i Uganda, se ["Sidas arbete i Uganda"](#) på sida.se .

Bilaga 1 – Strategier och prioriterade områden i Uganda

Sveriges biståndspolitiska och humanitära mål: Att skapa förutsättningar för bättre levnadsvillkor för människor som lever i fattigdom och förtryck.

Prioriterat område	Mål i den bilaterala strategin	Prioriterade mål i regionala, tematiska och globala strategier	Reformagendans prioriteringar
Hållbar förvaltning av naturresurser och ökad motståndskraft mot kriser och katastrofer	Stärkta förutsättningar för produktiv sysselsättning med anständiga arbetsvillkor och en fri, hållbar och regelbaserad handel. Stärkt förvaltning av miljö- och naturresurser samt stärkt motståndskraft mot klimatförändringar. Ökad tillgång till fossilfri energi och högre energieffektivitet. Bättre tillgång till grundläggande hälso- och sjukvård för de mest utsatta.	Sveriges globala utvecklingssamarbete inom miljö, klimat och biologisk mångfald 2022–2026 - <i>Stärkt anpassningsförmåga och motståndskraft mot klimatförändringar och naturkatastrofer, inklusive för att förebygga, motverka och hantera ofrivillig migration pådriven av miljö- och klimatförändringar</i> Strategi för Sveriges regionala utvecklingssamarbete med Afrika 2022–2026 - <i>Stärkta förutsättningar för hållbar förvaltning och hållbart nyttjande av naturresurser, inklusive skydd, bevarande och restaurering av biologisk mångfald och dess ekosystem</i> - <i>Förbättrad anpassningsförmåga och stärkt motståndskraft mot klimatförändringar och miljö- och naturkatastrofer</i> - <i>Minskad klimatpåverkan, inklusive ökad tillgång till förnybar energi och en högre energieffektivitet</i>	Utöka och effektivisera klimatbiståndet Förbättrad hälsa för de allra mest utsatta Bekämpa fattigdom genom jobbskapande, handel och utbildning
Stärkt demokratisk samhällsstyrning med institutioner som säkerställer rättsstatens principer och efterlevnaden av de mänskliga rättigheterna	Stärkta förutsättningar för ett demokratiskt samhälle med möjligheter till representativt medborgerligt inflytande, ansvarsutkrävande och med respekt för alla människors åtnjutande av mänskliga fri- och rättigheter och rättsstatens principer, inklusive minskad korruption. Ökad jämställdhet, med fokus på kvinnors och flickors rättigheter och möjligheter, inklusive SRHR och minskat könsrelaterat våld.	Strategi för Sveriges regionala utvecklingssamarbete med Afrika 2022–2026 - <i>Stärkt demokrati och ökad respekt för mänskliga rättigheter och rättsstatens principer, inklusive minskad korruption</i> Strategi för Sveriges utvecklingssamarbete för hälsa samt sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter, 2025–2029 - <i>Ökad respekt för och åtnjutande av SRHR för alla</i> - <i>Sociala normer som främjar SRHR</i>	Främja frihet och bekämpa förtryck Stärka kvinnors och flickors frihet och egenmakt

		- <i>Stärkta förutsättningar för ökat ansvarsutkrävande för SRHR</i>	
Stärkta förutsättningar för produktiv sysselsättning och hållbar handel	Stärkta förutsättningar för produktiv sysselsättning med anständiga arbetsvillkor och en fri, hållbar och regelbaserad handel. Ökad tillgång till fossilfri energi och högre energieffektivitet. Ökad jämställdhet, med fokus på kvinnors och flickors rättigheter och möjligheter, inklusive SRHR och minskat könsrelaterat våld.	Strategi för Sveriges regionala utvecklingssamarbete med Afrika 2022–2026 - <i>Stärkta förutsättningar för öppen, inkluderande och hållbar handel samt regional och kontinental ekonomisk integration och tryggad livsmedelsförsörjning</i> Strategi för Sveriges globala utvecklingssamarbete inom hållbar ekonomisk utveckling 2022–2026 - <i>Förbättrade förutsättningar för en tryggad livsmedelsförsörjning, hållbara livsmedelssystem, ökad produktivitet och hållbarhet inom jordbruk, skogsbruk och fiske samt stärkt ägande- och nyttjanderätt av mark och naturresurser</i>	Bekämpa fattigdom genom jobbskapande, handel och utbildning Stärka kvinnors och flickors frihet och egenmakt
Utveckling av humankapital med fokus på hälsa	Bättre tillgång till grundläggande hälso- och sjukvård för de mest utsatta. Ökad respekt för och tillgång till sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter (SRHR).	Strategi för Sveriges utvecklingssamarbete för hälsa samt sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter 2025–2029 - <i>Stärkta förutsättningar för god hälsa</i> - <i>Stärkt kapacitet för att förhindra och bekämpa hälsohot</i> - <i>Ökat åtnjutande av sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter</i> Strategi för sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter (SRHR) i Afrika 2022–2026 - <i>Ökad tillgång till rättighetsbaserade insatser för SRHR</i>	Bidra till förbättrad hälsa för de allra mest utsatta Stärka kvinnors och flickors frihet och egenmakt
Förbättrad jämställdhet inom de ekonomiska, politiska och sociala sfärerna	Ökad jämställdhet, med fokus på kvinnors och flickors rättigheter och möjligheter, inklusive SRHR och minskat könsrelaterat våld.	Strategi för sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter (SRHR) i Afrika 2022–2026, för att för att förstärka redan etablerade synergier i pågående insatser med fokus på SRHR och könsrelaterat våld. Strategi för Sveriges utvecklingssamarbete för global jämställdhet och kvinnors och flickors rättigheter 2022–2026 - <i>Stärka förutsättningar för kvinnorrättsorganisationer och feministiska rörelser att verka oberoende och långsiktigt samt öka trygghet och säkerhet för kvinnorrättsförsvarare samt för aktörer och organisationer som verkar för jämställdhet och alla</i>	Stärka kvinnors och flickors frihet och egenmakt Bekämpa fattigdom genom jobbskapande, handel och utbildning

*kvinnors och flickors fulla åtnjutande av de mänskliga
rättigheterna*

Bilaga 2 – Risk och riskhantering

Uganda utgör en komplex och riskfylld kontext för utvecklingssamarbete, präglad av politiska, ekonomiska och sociala utmaningar som kan påverka både genomförande och långsiktiga resultat. Samtidigt har Uganda en betydande utvecklingspotential och ett stort behov av stöd. För att bidra till varaktiga resultat i Uganda krävs ibland ett visst mått av risktagande. Sida tar kalkylerade risker som bottnar i en bedömning utifrån *risk och väsentlighet*, där risker – inklusive korruptionsrisker – identifieras, bedöms och hanteras i relation till de resultat som kan uppnås. Insatser med hög risk kräver i regel större resursättning, tätare uppföljning och flexibilitet för att säkerställa att de kan genomföras på ett ansvarsfullt sätt.

Risk	Hantering
Korruption och bristande transparens Korruption är en utmaning i Uganda som genomsyrar hela samhället. Detta leder till ineffektiva resursallokeringar och minskad effekt av biståndsinsatser. Bristande transparens i statliga förvaltningar och projekt genomförda av privata aktörer kan också leda till ökade risker för missbruk av medel och oegentligheter.	- Genomföra strikt due diligence vid val av partners. - Genomföra årliga oberoende revisioner av projekt som reflekterar tidigare revisionserfarenheter för att säkerställa att resurser används korrekt. - Effektivitetsrevisioner för utvalda nya partners. - Riktad upphandlingsrevision. - inom insatser med betydande upphandling. - Uppföljning av resultat samt regelbundna fältresor. - Fokus på att minimera korruptionsrisker och säkerställa transparens i alla insatser. - Generella avtalsgenomgångar tillsammans med partner vid samtliga nytecknade avtal.
Instabilitet i politiken och säkerheten Perioden inför, under och efter valet i januari och februari 2026 bedöms kunna präglas av oroligheter, demonstrationer eller ökade repressiva åtgärder. Detta kan i sin tur påverka genomförandet av program samt säkerheten för personal och partners.	- Följa utvecklingen nogsamt samt upprätthålla flexibilitet för att snabbt kunna anpassa verksamheten vid förändrade förhållanden.
Minskad demokratisk frihet och inskränkningar för civilsamhället Ugandas politiska utrymme har minskat, vilket gör det svårare för civilsamhällesorganisationer och akademiska institutioner att verka fritt. Risker för ytterligare inskränkningar ökar i samband med valet 2026 (se ovan)	- Fortlöpande riskanalys av den politiska utvecklingen i Uganda och i regionen. - Nära dialog med partners för att snabbt kunna anpassa insatser och omfördela medel vid behov. - Utforska alternativa kanaler och finansieringsmodaliteter för att stödja civilsamhället.
Risk för ytterligare inskränkningar inom SRHR- och hbtqi-området Den politiska utvecklingen, inklusive införandet av Anti-Homosexuality Act (AHA) 2023, skapar ett ogynnsamt klimat för arbete inom SRHR och	- Nätverka med partners, andra givare och svenska ambassaden i syfte att vara uppdaterade kring utvecklingen och kunna anpassa verksamheten vid behov.

hbtqi-frågor, vilket kan leda till inskränkningar i arbetsmöjligheter och ökad risk för förföljelse.	- Genomföra särskilda analyser för att säkerställa att arbete inom SRHR och hbtqi-frågor kan fortgå utan att utsätta aktörer för risker.
Oroligheter i grannländer och spill-over-effekter Den politiska och säkerhetsmässiga instabiliteten i Ugandas grannländer kan resultera i spill-over-effekter, såsom ökande flyktingströmmar och regionala konflikter, vilket påverkar stabiliteten och genomförandet av utvecklingsprogram i Uganda. Ökad konkurrens om resurser i flyktingmottagande områden är också en potentiell källa till konflikt.	- Följ utvecklingen i grannländerna och håll en nära dialog med Sveriges ambassader i regionen. - Förbereda för spill-over-effekter som flyktingströmmar och instabilitet genom att justera verksamheten efter förändrade förhållanden. - Säkerställa att riskbedömningar och åtgärder för att hantera flyktingstöd är transparenta och fria från korruptionsrisker. - Koordinera insatser för att hantera regionala säkerhetsutmaningar och anpassa biståndet vid behov.
Hälsokriser (t ex mpox och Ebola) Hälsokriser, som pandemier eller andra sjukdomsutbrott (t ex Ebola), kan snabbt förändra de lokala förhållandena och leda till nya utmaningar för bistandsverksamhet, inklusive restriktioner på rörelse, ökad efterfrågan på medicinsk hjälp och störningar i andra sektorer.	- Förbered beredskapsplaner för att hantera globala och lokala hälsokriser, säkerställa att projekt och personal är flexibla och kan anpassas till förändrade omständigheter. Samarbeta med internationella och lokala hälsomyndigheter för att snabbt kunna reagera på hot.

Källhänvisningar

¹ UNHCR, Uganda population dashboard Overview of Refugees and Asylum Seekers. Hämtad: 31 mars 2025

² ¹ FN, *Parisavtalet* (antaget i Paris den 12 december 2015, trädde i kraft den 4 november 2016) UN Treaty Series nr. 1-54113.

³ Ministry of Water and Environment, Uganda's Updated Nationally Determined Contribution September 2022. Hämtad: 17 april 2025.

⁴ ILO, Advancing ILO Convention No. 190 on Ending Violence and Harassment at the Workplace, 2024. Hämtad: 17 april 2025.

⁵ The Republic of Uganda – Ministry of Health, 2025, Uganda's Steady Progress in Advancing Maternal and Child Health Outcomes. Hämtad: 2025-04-01.

⁶ IMF, 2023, Mobile Money, Perception about Cash, and Financial Inclusion. s. 13.

⁷ Government of Uganda, 2022, Public Investment Financing Strategy.

⁸ Freedom House, Freedom in the World – Uganda 2024. Hämtad 17 april 2025.

⁹ Uganda Bureau of Statistics (UBOS), National Population and Housing Census 2024, s.22.

¹⁰ Minority Rights Group International – Uganda. Hämtad 17 april 2025.

¹¹ CIA World Factbook, 2024, Uganda – People and Society; Freedom House, Uganda Country Report.

¹² World Bank, Uganda Overview, 2025. Hämtad 24 april 2025.

¹³ Trading Economics, Ugandas handelsbalans. Hämtad 24 april 2025.

¹⁴ IMF (2024), Uganda: 2024 Article IV Consultation – Staff Report, IMF Country Report No. 24/290, s. 1, 6–7, 30–31.

¹⁵ World Bank Group, Net ODA received (% of GNI) – Uganda, 2022. Hämtad: 12 mars 2025.

¹⁶ Uganda Economic Outlook, 23rd Edition, Improving Public Spending on Health to build human capital, June 2024 s. 20.

¹⁷ World Bank Group, Gini Index Uganda, 2019. Hämtad: 12 mars 2025.

¹⁸ UNHCR, Uganda population dashboard Overview of Refugees and Asylum Seekers. Hämtad: 31 mars 2025

¹⁹ Sida, Uganda MPDA 2024.

²⁰ World Bank Group, 2021, Climate Change Knowledge Portal, Natural Hazard Statistics Uganda. Hämtad: 1 april 2025.

²¹ WHO, 2025, Sudan virus disease – Uganda. Hämtad: 1 april 2025.

²² Ministry of Gender, Labour and Social Development, 2024, The National Social Protection Strategy.

²³ ILO, World Social Protection Data Dashboard. Hämtad 24 april 2025.

²⁴ Transparency International, 2024, Corruption Perception Index. Hämtad 24 april 2025.

²⁵ UNDP, 2023, Uganda's Digital Transformation Journey. Hämtad: 25 mars 2025.

²⁶ UNDP Uganda, 2024, Strengthening Electoral Process in Uganda (SEPU) Project: End of Project Report 2020-2023.

²⁷ Human Rights Watch, 2024, Uganda – Events of 2024. Hämtad: 1 april 2025.

²⁸ World Bank, 2023, Uganda Economic Update, 22nd Edition, s. 33.

²⁹ UNESCO, 2024, Uganda: Education Country Brief. Hämtad: 1 april 2025.

³⁰ UNICEF, 2024, Overcoming the Challenges of Education in Uganda. s. 29.

³¹ World Bank Group, 2022, Uganda – Human Capital Index. Hämtad: 1 april 2025.

³² World Health Organization, 2023, Maternal mortality ratio – Uganda. Hämtad: 25 mars 2025.

³³ UEGCL, 2024, Karuma Hydro Power Station Overview. Hämtad: 9 april 2025.

³⁴ Ugandan Investment Authority, President Museveni launches construction of Uganda's Standard Gauge Railway. Hämtad: 2025-04-01.

³⁵ Tracking SDG7, 2024, s. 32.

³⁶ World Bank Group, 2022, Access to electricity – Uganda. Hämtad: 1 april 2025.

³⁷ Uganda Communications Commission (UCC), Annual Communication Sector Report 2023, s. 37

³⁸ OECD, 2024, Revenue Statistics in Africa 2024 – Uganda.

-
- ³⁹ Ministry of Finance, Planning and Economic Development, 2024, Debt Sustainability Analysis Report FY2023/24. s. V.
- ⁴⁰ Ministry of Gender, Labour and Social Development, 2022, National Employment Strategy 2023-2028, s. 13.
- ⁴¹ UNFPA, Uganda: Ending Gender Based Violence and Harmful Practices. Hämtad: 2 april 2025.
- ⁴² International IDEA, Gender Quotas Database – Uganda Eastern Africa. Hämtad: 2 april 2025.
- ⁴³ Afro Barometeter, 2024, Ugandan women still face barriers to equality in education, employment, and politics.
- ⁴⁴ UNFPA, 2021, Reaching adolescents and youth with integrated SRHR services through community outreaches in Northern Uganda.
- ⁴⁵ UN Women, 2017, Changing Norms in Support of Women’s Economic Empowerment, s. 1.
- ⁴⁶ East African Community, Sixth EAC Development Strategy 2021/22–2025/26.
- ⁴⁷ Lake Victoria Fisheries Organization. Hämtad från lvfo.org 17 april 2025.
- ⁴⁸ Nile Basin Initiative – About Us. Hämtad från nilebasin.org/center/nilesec 17 april 2025.
- ⁴⁹ African Union Peace and Security Council Reports, e.g. Report of the Peace and Security Council of the African Union on its Activities and the State of Peace and Security in Africa, reporting period January to December 2023, paragraph 109.
- ⁵⁰ International Court of Justice (ICJ), Armed Activities on the Territory of the Congo (Democratic Republic of the Congo v. Uganda). Hämtad från icj-cij.org/case/116 17 april 2025.
- ⁵¹ The Independent, 2024, Oil and gas take a lion’s share of FDI into Uganda. Hämtad: 3 april 2025.
- ⁵² Strategirapport för Rwanda 2020-2025. Dokumentnummer 24/000853.
- ⁵³ Fördjupad strategirapport - Resultatrapportering för hela strategiperioden samt underlag till ny strategi Strategi för Sveriges utvecklingssamarbete med Kenya 2021-2025. Dokumentnummer 24/000853.
- ⁵⁴ Center for Global Development, 2025, Which Countries Are Most Exposed to US Aid Cuts; And What Other Providers Can Do. Hämtad: 9 april 2025.
- ⁵⁵ UNHCR, Uganda Country Refugee Response Plan 2024 – 2025, November 20, 2024. Hämtad 28 december 2024.
- ⁵⁶ UNDP, Humanitarian-Development-Peace Nexus Approaches in the Arab Region. Hämtad: 3 april 2025.
- ⁵⁷ ILO, 2024, *A system analysis of the financial market in Uganda and its potential to contribute to sustainable development*.
- ⁵⁸ ILO, ITC, 2024, *Trade for Jobs Uganda – Sector selection Study*.
-

Källor för faktarutor i kapitel 2 och kapitel 6.

- WWF, n.d. Mountain Gorillas: Close Relatives at Risk. Hämtad: 2025-04-10.
- UNDP, 2023. Uganda’s Digital Transformation Journey. Hämtad: 2025-04-10.
- Statista, 2025. Uganda: Total population from 2019 to 2029. Hämtad: 2025-04-10.
- Uganda Nationella Sysselsättningsstrategi (National Employment Strategy 2023-2028), 2023. s. 13.
- Global Gender Gap Report, 2024. World Economic Forum. s. 12.
- International IDEA, 2021. Gender Quotas Database: Uganda Eastern Africa. Hämtad: 2025-04-10.
- UNHCR, 2025. Uganda. Hämtad: 2025-04-10.
- IEA, 2023. Uganda Energy Transition Plan. s. 12.
- Freedom House, 2025. Uganda. Hämtad: 2025-04-10.
- Transparency International, 2024. Corruption Perceptions Index Uganda. Hämtad 2025-04-10.
- World Justice Project, 2024. Uganda Overall Score. Hämtad: 2025-04-10.
- State of Entrepreneurship in Uganda, 2024. s. 20.
- UNFPA, 2025. Trends in maternal mortality estimates 2000 to 2023. s. 99.
- NSCMTP - The National Strategy to End Child Marriage and Teenage Pregnancy 2022/2023 – 2026/2027. s.3.

-
- World Wide Web Foundation, 2020. Women's Rights Online: Closing the digital gender gap for a more equal world. s. 12.
 - Uganda Bureau of Statistics, 2021. National Survey on Violence in Uganda. Module 1: Violence Against Women and Girls. s. 16.